

Sociální aspekt sekt

Robert Dobízl

Bakalářská práce
2011

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií
Ústav pedagogických věd
akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Robert DOBÍZL**
Osobní číslo: **H08085**
Studijní program: **B 7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**

Téma práce: **Sociální aspekt sekt**

Zásady pro vypracování:

Vymezení pojmů a definice v oblasti náboženské, církevní a sektářské.
Analýza zdrojů a příprava metodiky pro výzkum a sběr dat.
Praktická část práce a samotná realizace oblasti zkoumání.
Vyhodnocení a zpracování získaných dat.
Celkové shrnutí výsledků.
Navržení řešení v praxi.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

ABGRALL, J. M. Mechanismus sekt. Praha: Karolinum, 2000. 253 s. ISBN 80-7184-774-7.

BLAŽEK, R., POKORNÝ, V., TELCOVÁ J. Nebezpečí sekt. Brna: Ústav psychologického poradenství a diagnostiky, 2002. 239 s. ISBN 8086568075.

CHMELÍK, J. Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty. Praha: Linde, 2001. 172 s. ISBN 8072012657.

PARTRIDGE, CH. H., VOJTÍŠEK, Z. Encyklopedie nových náboženství: nová náboženská hnutí, sekty a alternativní náboženství. Praha: Knižní klub, 2006. 446 s. ISBN 80-242-1605-1.

VÁCLAVÍK, D. Sociologie nových náboženských hnutí. Brno: Malvern, 2007. 150 s. ISBN 978-80-86702-22-3.

VOJTÍŠEK, Z. Encyklopedie náboženských směrů a hnutí v České republice: náboženství, církve, sekty, duchovní společenství. Praha: Portál, 2004. 462 s. ISBN 8071787981.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Mgr. Svatava Kašpárková, Ph.D.

Ústav pedagogických věd

Datum zadání bakalářské práce:

25. ledna 2011

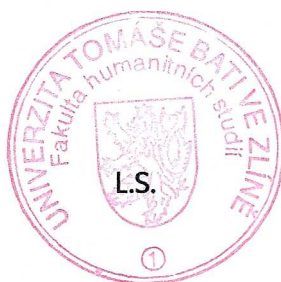
Termín odevzdání bakalářské práce:

6. května 2011

Ve Zlíně dne 25. ledna 2011

prof. PhDr. Vlastimil Švec, CSc.
děkan

Mgr. Soňa Vávrová, Ph.D.
ředitelka ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné;
- na bakalářské práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně 2.5.2011

.....

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) *Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.*

(3) *Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.*

2) *zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:*

(3) *Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).*

3) *zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:*

(1) *Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.*

3). *Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.*

(2) *Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.*

(3) *Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.*

ABSTRAKT

Tématem bakalářské práce je sociální vnímání sekt společností i jednotlivci. Teoretická část je zaměřena na důležitou terminologii, význam pojmu církev, náboženské hnutí, náboženství, sekta, kult a náboženský extremismus. Další kapitoly se zaměřují více na vysvětlení sekty, na historii, legislativu, znaky a organizaci sekt. Kdo se k sektám přidává a kdo je vede. Nakonec poukazuji na nejznámější nová náboženská hnutí v České republice. V praktické části byl stanoven cíl, výzkumný vzorek a metody výzkumu. Data od respondentů byla získána dotazníkovou metodou a dále tříděny a zpracovány do tabulek a grafů. Výzkum poukazuje na aspekty sekt ve společnosti.

Klíčová slova: sekta, nová náboženská hnutí, náboženství, společnost, organizace, kult, vůdce

ABSTRACT

The topic of this bachelor thesis is the social perception of the sect by society and individuals. The theoretical part is focused on the important terminology, meaning of the word Church, religious movements, religion, sect, cult and religious extremism. Other chapters focus more on the explanation of the sect, history, legislation, organizations, sect and characters. Who adds to the sect and who leads them. Finally, I highlight the most popular new religious movement in the Czech Republic. The target was set in the practical part, the research sample and methods of research. The data was obtained from respondents in the questionnaire and then sorted and processed into tables and graphs. Research point out the aspects of sect in the society.

Keywords: sect, new religious movements, religion, society, organization, cult, leader

Rád bych zde poděkoval Ing. Mgr. Svatavě Kašpárkové, Ph.D. za odbornou pomoc a rady při zpracování této bakalářské práce. Poděkování si rovněž zaslouží Mgr. Štefan Chudý, Ph.D. za spolupráci v praktické části práce. A v neposlední řadě všem, kteří byli ochotni účastnit se výzkumu.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Motto:

„Člověk má tendenci svádět své životní úspěchy a neúspěchy na věci, které jsou ovlivněny něčím nadpřirozeným, nevnímá to, že on sám má osud ve vlastních rukou.“ (R. Dobízl)

„Žádné množství pokusů nikdy nemůže dokázat, že jsem měl pravdu. Jediný pokus však kdykoliv může dokázat, že jsem se mýlil.“ (A. Einstein)

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 TERMINOLOGIE	13
1.1 CÍRKEV NEBO NÁBOŽENSKÁ Hnutí	13
1.2 NÁBOŽENSTVÍ	13
1.3 NOVÁ NÁBOŽENSKÁ Hnutí	13
1.4 SEKTA	13
1.5 KULT	14
1.6 NÁBOŽENSKÝ EXTREMISMUS	14
2 SEKTA	15
2.1 HISTORIE SEKT	15
2.2 LEGISLATIVA V ČESKÉ REPUBLICE	16
2.3 PRIMÁRNÍ ZNAKY SEKT	19
2.4 ROZDĚLENÍ SEKT	21
2.5 ORGANIZACE SEKTY	23
2.5.1 Pyramidová struktura	23
2.5.2 Struktura v podobě pavučiny	23
2.5.3 Struktura ve tvaru hvězdy	24
2.5.4 Sférická struktura	24
2.6 ČLENOVÉ SEKTY	24
2.6.1 Mladí lidé a sekty	24
2.6.2 Dospělý jedinec a sekty	25
2.7 NÁBOR NOVÝCH ČLENŮ DO SEKTY	26
2.7.1 Vábení	26
2.7.2 Přesvědčování	26
2.7.3 Fascinace	27
2.8 VŮDCE	27
3 NEJZNÁMĚJŠÍ SEKTY V ČESKÉ REPUBLICE	30
3.1 SVĚDCI JEHOVOVI	30
3.2 HARE KRIŠNA	32
3.3 CÍRKEV JEŽÍŠE KRISTA SVATÝCH POSLEDNÍCH DNŮ – MORMONI	33
3.4 Hnutí GRÁLU	33
3.5 SATANISTÉ	34
II PRAKTICKÁ ČÁST	37
4 EMPIRICKÝ VÝZKUM	38
4.1 CÍL VÝZKUMU	38
4.2 METODY VÝZKUMU	38
4.3 VÝZKUMNÝ PROBLÉM	39
4.4 HYPOTÉZY	39
5 EMPIRICKÉ VÝSLEDKY	41

5.1	VYHODNOCENÍ VÝZKUMU	41
6	POTVRZENÍ HYPOTÉZ.....	75
6.1	SHRNUTÍ VÝZKUMU	75
ZÁVĚR	77
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	79
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	81
SEZNAM OBRÁZKŮ	82
SEZNAM TABULEK.....	83
SEZNAM PŘÍLOH.....	84

ÚVOD

Se sektou jsem se poprvé setkal na základní škole, chodil jsem do páté třídy a všichni jsme se společně připravovali na vánoční besídku pro rodiče a přátele školy. Tehdy jsme hráli pohádku o zvířátkách a jednu z hlavních rolí měla drobná dívka. V den vystoupení se ale dívka, která s námi pilně nacvičovala, nedostavila na vystoupení. Ptali jsme se paní učitelky, co se jí stalo, jestli je nemocná. Dostalo se nám neurčité odpovědi, avšak dětská zvědavost je velká a nakonec nám dívka sama prozradila, že žila doposud jenom s otcem, ten si však našel přítelkyni, která byla v sektě Jehovistů. Tehdy jsme ani nevěděli, co je to sekta. Jen jsme věděli, že naše spolužačka s námi neprožívá svátky a neslaví svoje narozeniny. Bohužel jak už bývá zvykem, jakmile se někdo něčím od dětí jen trochu odlišuje, začnou se mu ostatní vyhýbat či vysmívat a tak dívka nastoupila další rok na jinou školu, neboť ji třída začala silně ignorovat a vyhánět z kolektivu. Dívka vlastně neměla svobodnou volbu si vybrat, jestli chce být u Svědků Jehovových nebo ne, musela se podřídit otcově družce, a tak když jsem se k tomu vrátil v myšlenkách v dospělosti, bral jsem to jako negativní zkušenost se sektou, neboť na dívce bylo mnohokrát vidět, že by ráda také dělala vánoční výzdobu, dostávala dárky k narozeninám a užívala si velikonočních radovánek, i třídní učitelka měla přísné pokyny, že nemá dívku zapojovat do aktivit týkajících se slavnostních tématik.

Co je to vlastně církve, nové náboženské hnutí a sekta? Lze je rozeznat, ohrožují nás, manipulují s námi? Které sekty jsou nebezpečné a které naopak? Jak vnímá naše společnost pojem sekta (nové alternativní náboženské hnutí) a jaké má o těchto hnutích mínění či zkušenost s nimi, bylo předmětem dotazníkového výzkumného šetření, zaměřeného na různé věkové kategorie. Dotazníky byly distribuovány různým věkovým skupinám mezi studenty střední školy, vysoké školy a pracující populaci na území České republiky.

Cílem teoretické části bakalářské práce bylo vyhledání a zpracování teoretické odborně orientované literatury.

Text bakalářské práce je rozčleněn do pěti kapitol, z toho první tři kapitoly bakalářské práce jsou teoretické a zbývající dvě praktické oblasti práce. První kapitola popisuje terminologii. Vymezuji pojmy jako církve, nová náboženská hnutí, sekta, kult. V druhé kapitole je podrobně rozebrán pojem sekta, vysvětluji její význam u různých autorů, od historických kořenů přes legislativu, rozdělení, organizaci struktury. Jakým způsobem

verbuje nové členy a charismatické vlastnosti jejich vůdců. Kapitola třetí popisuje nejznámější sekty u nás. Jejich zvyky, rituály a typické rysy určující příslušnost členů ke konkrétní sektě.

Praktická část bakalářské práce je obsažena v kapitolách čtyři a pět. Kapitola čtyři, je zaměřena na výzkum, stanovení výzkumného problému, metodiku výzkumu a předpoklady hypotéz. Kapitola pět vyhodnocuje výsledky výzkumu a potvrzuje či vyvrací tvrzení položených hypotéz.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 TERMINOLOGIE

Je důležité vysvětlit jaký je rozdíl mezi pojmem církev a náboženská společnost, náboženství, nová náboženská hnutí, sekta, kult a náboženský extremismus. Lidé je často zaměňují a mylně definují.

1.1 Církev nebo náboženská hnutí

Církev nebo náboženská společnost je závazným právním předpisem v České republice definována jako nepovinný svazek lidu totožného náboženského vyznání v organizaci s vlastním uspořádáním, vnitřními předpisy, orgány a obřady. Náš státní územní právní celek respektuje jen ty církve a náboženské společnosti, které jsou registrovány ministerstvem kultury podle předpisů. Církev nebo náboženská společnost musí mít nejméně 10 000 dospělých členů, ale pokud je církev nebo náboženská společnost příslušníkem Světové rady církví, stačí pouze 500 dospělých lidí (Chmelík, 2001).

1.2 Náboženství

Náboženství lze definovat, jako myšlenku přesahující smyslové či rozumové možnosti, vykoupení, obřadů či viditelné církve. Jedná se o větší skupinu populace, která věří ve vyšší moc a duchovno, v boha, bohyni nebo bohy. Skutečností se stávají nadpřirozenými, posvátnými, vyšší mocí, bohem či božstvem. Náboženství vlastní zpravidla svůj morální kodex, své instituce, hodnoty, rituály a praxi. Náboženství se rozvíjelo v mnohých zemích postupně a v různorodých podobách (Nešpor, Lužný, 2007).

1.3 Nová náboženská hnutí

„Nová náboženská hnutí jsou hnutí, jejichž vznik je motivován novou náboženskou ideou. Novost této ideje je ovšem relativní – je třeba jí rozumět vždy ve vztahu ke společnosti, do níž přichází. Táž idea tedy může být na některém místě nová a může způsobit vznik nového náboženského hnutí, zatímco na jiném místě nová být nemusí“ (Vojtíšek, 2007, s. 13).

1.4 Sekta

Sekta je odvozena z latinského „sequi“ neboli následovat. Učedník jisté sekty se vydává směrem, jenž ho navede do postavení stoupence, člověka, adepta, který dosáhl úmyslu. Jde za svým mistrem a zároveň se odlučuje od společnosti. Sektou se také rozumí méně či více

rozvětvené uskupení, shromážděná kolem vůdce, jiné či náboženské ideologie. Vše pracuje v uzavřené komunitě podle tajného modelu. Respektuje svobodnou volbu a totožnost svého vyznavače, avšak ne ve všech sektářských uskupeních je člen uznáván jako identita, osobnost, bez vůdce se stává ničím (Abgrall, 2000).

1.5 Kult

Kult se obvykle upíná na vybraného jedince, jeho myšlení, učení a osobnost. Kult pochází z latinského slova cultus neboli uctívání. V běžném slova smyslu je slovo kult chápáno jako negativní pojem. Mezi lidmi přetrvává názor, že příslušníci kultu činní něco negativního či nepovoleného (Barret, 1998).

1.6 Náboženský extremismus

Jedná se o extremistické vystupování příslušníků nebo příznivců skupin s náboženskou tématikou. Lidé provozující náboženský extremismus jsou zejména členové sekt, v sektách se nejčastěji projevuje náboženská psychická manipulace za pomoci nebo kombinace psychického či fyzického násilí. Bez ohledu na to, že tento náboženský extremismus je sociálně nežádoucí a jednání v tomto ohledu je považováno za sociálně patologické, bohužel je spousta zastánců extremistického chování, jen aby dosáhli svého cíle (Chmelík, 2001).

2 SEKTA

Autoři publikací o sektách a nových náboženských hnutích slovo sekta a její význam definuje různorodě. Je známo, že má sekta základ v náboženství, ale postupem času se od světového náboženství odlomila a vytvořila si vlastní pravidla. Některé sekty přinášejí občas něco nového, což znamená, že nejsou ani kultem, ani novým náboženstvím ani typem spirituálního cítění. Ale jsou jen sektou, neboť ke svému učení o víře přistupují ortodoxním způsobem a mají ustálené zvyky.

Sekty si nárokují, že jsou pravými obhájci víry oproti církvi či náboženství. Dále jsou pro tyto skupiny charakteristické, že mají obrovské zanícení pro svou činnost, konzervativní lpění na původních ideologických základech a obrozenecké rysy. Určují jasnou hranici mezi sebou a okolím, v sektě je jasně vytyčuje kdo je uvnitř skupiny a kdo je naopak venku (Partridge, 2006).

„Slovo sekta je tedy silně pejorativním označením některých nových náboženských hnutí. Je používáno většinou společností pro ta hnutí, která jsou jí dostatečně známá, ale která jí nejsou přijímána a respektována, nýbrž jsou s ní v konfliktu“ (Vojtíšek, 2007, s. 33).

Dle Chmelíka (2001) je sekta poměrně ohraničené uskupení jedinců totožného náboženského přesvědčení s pevně účelným uspořádáním s neomezenou mocí jedince, který si nárokuje podřízenost svých příslušníků se zásadami a dogmatickými názory. Největší nebezpečí od sekty je možno očekávat, pokud požaduje po svých členech naprostou závislost na skupině a jejím vedení. Po jedinci se vyžaduje vzdání se své vlastního já, hmotných statků, financí ba dokonce života.

Štampach (2008, s. 183) ve své publikaci uvádí: *„Nutno především upozornit na často užívané lidové názvosloví, podle kterého neregistrované náboženské společenství je sekta, registrované je církví.“*

2.1 Historie sekt

Porterfieldová (1997) v kapitole o sektách dříve a nyní uvádí, že náboženská skupina popsána jako sekta se vyskytuje téměř 2000 let. S prvními pokusy o sektu se můžeme setkat ve starověkém Egyptě, v antickém Řecku a Římě. Avšak je potvrzeno, že opravdové sekty se vyskytly teprve, až se vyformovaly světová náboženství a to hlavně díky křesťanství. Sekty jako skupiny se nejvíce rodily v době nepokojů, při změnách státních systémů a při válečných konfliktech.

Poté co se objevil křesťanský Nový zákon, se začaly objevovat další jiné verze Nového zákona a seskupení lidí, kteří věřili v různé podoby. Vznikaly skupiny jedinců typické tím, že se považovaly za právoplatnou formu křesťanství, objevují se první rysy sekt. V polovině 2. století se objevili vyznavači montanismu, kteří si se hlásili k původní křesťanské víře a lze je nazývat první sektou. Tato skupina se přikláněla k brzkému návratu Krista a ke konci světa.

Čas plynul a zrodilo se další množství církví, od kterých se odtrhovala různorodá nová hnutí a tak vznikaly další zárodky sekt, vycházelo se především ze světových náboženství, přejímaly se některé základní prvky. V 16. - 17. století se objevily revoluční křesťansky orientované hnutí, nejvíce ve Švýcarsku a v Německu (luteráni, kalvinisté, baptisté atd.). Nicméně za kolébkou sekt a nových náboženských hnutí lze bezprostředně uvádět Ameriku. V 19. století se tu zformovali například Mormoni, Adventisté sedmého dne a Svědkové Jehovovi, kteří se rozšířili i do České republiky.

Ve 20. století vznikla Církev sjednocení nebo rodina, mají společnou tezi a to, že Kristus se brzy navrátí. Sekty tedy už nejsou více méně tvrdě uzavřenou komunitou, jako to bylo v minulosti, nyní se snaží více na sebe upoutat pozornost a zaujmout nové členy (Porterfieldová, 1997).

2.2 Legislativa v České republice

Zákon o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností z 27. 11. 2001 a vyšel ve Sbírce zákonů pod číslem 3/2002, je obsažen v Listině základních práv a svobod. I když je hlavním významem tohoto zákona korektura pozice náboženských společností v České republice, nesmí se opomenout, že náboženské společnosti mohou v České republice působit i mimo sféru tohoto zákonného ustanovení. Ke svému fungování nemusí být v postavení právní osoby, popřípadě smí být v postavení jiné právní osoby než církve nebo náboženské společnosti. Státní úřady je mohou registrovat jako nadace, obecně prospěšné společnosti, spolky či jako občanské sdružení, což je nejčastější případ. Skupina, kterou spojuje stejné náboženské přesvědčení, nemusí být registrována jako církev nebo náboženská společnost podle Zákona 3/2002 (Vojtíšek, 2004).

Tento závazný právní předpis přijatý zákonodárným sborem stanovuje podmínky pro získání právního postavení církve nebo náboženské společnosti. V § 5 je však výslovně uváděno, že zákaz má církve nebo náboženská společnost, která je v nejednotě s právními

předpisy a ta církev nebo náboženská společnost, jejíž učení a aktivita ohrožuje práva svobody a rovnoprávnost občanů a je v konfliktu s principy lidskosti atd. (Vojtíšek, 2004).

Zákon 3/2002 dále stanovuje podmínku tři sta podpisů dospělých lidí, kteří se hlásí k dané náboženské společnosti, musejí být buď občany České republiky, nebo cizinci s trvalým pobytem na našem území. V roce 2002 byly registrovány Církev Křesťanská společenství, Obec křesťanů, Mezinárodní společnost pro vědomí Krišny – Hnutí Haré Krišna a Česká hinduistická náboženská společnost.

Vojtíšek (2004, s. 15) uvádí: „*Česká společnost je na jedné straně velmi tolerantní ve věci náboženství a nedochází v ní k omezování náboženských práv a svobod. Náboženským menšinám (včetně křesťanů, neboť i ti jsou v české populaci menšinou) se dostává přibližně proporční podpory ze strany veřejnoprávních médií. Některá náboženství (buddhismus) se zdají být v současné české společnosti výslovně populární, vůči jiným (islám) přetrvávají předsudky, v některých případech živěné chybnou interpretací mezinárodních událostí.*“

Zákon o církvích nebo nových náboženských společnostech poukazuje i na opatrnost k fenoménu sekt. Široká veřejnost se shoduje, že sekty vnímá jako nebezpečí zneužití náboženství a je potencionální hrozbu. Výsledky sčítání z roku 2001: z desetimilionové populace se tedy hlásí k nějaké formě náboženského vyznání asi třetina obyvatel. Největší počet lidí má vztah k římskokatolické církvi okolo čtvrtiny obyvatelstva. Poté následuje se značnou vzdáleností Českobratrská církev evangelická a Církev československá husitská. Okolo šesti milionů obyvatel se nehlásí k žádné víře a přiklání se k označení bez vyznání a zbytek jsou dosud neregistrované zákonem náboženská hnutí a společnosti. (Vojtíšek, 2004).

Svoboda náboženského vyznání zakotvena v § 2 ve výše uvedené Sbírce zákona z roku 2002, kdy každý občan má právo na svobodu myšlení a náboženského vyznání. Může se svobodně projevovat a hlásit se ke své víře či náboženství společně s jinými nebo sám, jako jednotlivec. Kdokoli může své vyznání měnit nebo zůstat bez vyznání.

Právo na svobodu náboženského vyznání nebo bez vyznání mají i nezletilé děti. (Vojtíšek, 2004).

Počty členů v církvích a náboženských společnostech registrovaných dle zákona 161/1992 Sb. v roce 1991 a 2001 (Václavík, s. 187, 2010) zveřejnil data statistického úřadu ČR. První údaj je počet církví a náboženských společností v roce 1991 a druhý v roce 2001:

- Římskokatolická církev - 4 021 385 nárůst na 2 740 780 členů.
- Českobratrská církev evangelická - 203 996 úbytek na 117 212 členů.
- Církev československá husitská - 178 036 úbytek na 99 103 členů
- Náboženská společnost Svědci Jehovovi - 14 575 nárůst na 23 162 členů.
- Pravoslavná církev - 19 354 nárůst na 22 968 členů.
- Slezská evangelická augsburská církev - 33 130 úbytek na 14 020 členů.
- Církev bratrská - 2 759 nárůst na 9 931 členů.
- Církev adventistů sedmého dne - 7 674 nárůst na 9 757 členů.
- Církev řeckokatolická - 7 030 nárůst na 7 675 členů.
- Křesťanské sbory - 3 017 nárůst na 6 927 členů.
- Apoštolská církev - 1 485 nárůst na 4 565 členů.
- Bratrská jednota baptistů - 2 544 nárůst na 3 622 členů.
- Evangelická církev metodistická - 2 855 úbytek na 2 694 členů.
- Starokatolická církev - 2 725 úbytek na 1 625 členů.
- Federace židovských obcí v ČR - 1 292 nárůst na 1 515 členů.
- Novoapoštolská církev - 427 nárůst na 449 členů.
- Náboženská společnost českých unitářů – 365 úbytek na 302 členů.

Registrací v žádném případě stát nepotvrzuje legitimnost náboženské společnosti. Možnost se registrovat se odvíjí od počtu zletilých členů, což je minimálně deset tisíc. Nové náboženské hnutí, které žádá o registraci a je členem Světové rady církví, se počet snižuje na pět set zletilých členů. I registrované náboženské hnutí mohou splňovat prvky a znaky nebezpečné sekty.

2.3 Primární znaky sekt

Vytýčení základních znaků sekt je mnohem důležitější než definice sekty při práci s lidmi. Chmelík (2001) ve své knize vyznačuje tuto charakteristiku:

- Absolutní moc vůdce sekty – často je nápadné, že členové skupiny nemají skoro žádnou svobodu, neboť jim v tomto brání silná autoritativní moc nejvyššího příslušníka (vůdce, mesiáše, zakladatele) ve skupině a v některých skupinách, aby řídící potvrdili svoji moc, si často nebojí přisoudit až nadpozemské vlastnosti.
- Hlavní autorita je nezpochybnitelný vedoucí či vůdce sekty, který rozhoduje ovšem, ať už o činnostech uvnitř skupiny, tak o životě jednotlivých členů mimo sektu.
- Záměrná úprava informací pro členy skupiny – aby s jednotlivci upevnili sílu moci ve své sektě, potřebují k tomu další „nástroje.“ Není připuštěna jakákoliv kritika vůdce, záměrně se vytvářejí komunikační zábrany. Členům sekty není přímo nakázáno, aby se izolovali od vnějšího světa, ale tím jak s nimi nenápadně manipulují a vychovávají je uvnitř sekty, se vším dobrovolně souhlasí. Nevadí jim, že neposlouchají rozhlasové či nesledují televizní vysílání a čtou jen publikace sekty, jsou tedy odříznutí od zpráv ze světa, jejich život ovládá sekta.
- Sekty jsou až na pár výjimek, tvrdě organizovaný systém vertikálního vedení shora dolů - povoleny jsou city jen k vůdci, mezi členy sekty to není akceptovatelné. Emoce, které se netýkají sekty, jsou schválně potlačovány do pozadí.
- Úcta k autoritám není přijímána jako svazování vlastní vůle, ale zpravidla jako úleva – z logického pohledu, to jde brát tak, že lidé, kteří hledají útočiště u sekty, chtějí, aby někdo za ně rozhodoval. Odpovědnost spadá na vůdce a tím ulevil členům sekty. Příslušník se může jen dobrovolně rozhodnout, jestli bude akceptovat svého vedoucího nebo ne.
- Poddajnost a povolnost je výhradně dobrovolná. Bezmezná poslušnost není rovnou vynucována, ale příslušníci sekty jsou nenápadně vmanipulováni. Tím jsou zajištěny všechny sféry života jedince v sektě, včetně intimního života. Ne pro každého člověka je jednoduché nést tíhu svého každodenního žití, proto často do sekty vstupují jedinci, kteří se chtějí zbavit břemene rozhodování, samostatného myšlení a odpovědnosti. V takovém společenství se nezakazuje ani nepřikazuje, vůdce pouze pronáší často monology o tom, co je správné a co špatné, na prvním místě je svoboda, ne svědomí člověka.

- Vyloučení ze sekty je možnost jak potrestat neposlušnost.
- Odejít ze sekty v reálu je skoro nepřijatelné – jen člen sekty, který potlačí manipulační vliv sekty a probudí svou silnou osobnost, dokáže odejít. V sektě je totiž člen neustále zahrnován láskou, a proto je těžké rozvázat citové pouta uvnitř.
- V sektě funguje vysoká stimulace, vybuzení – člen sekty může po čase vytratit nadšení, s jakým pracoval ze začátku bytí v tomto společenství, a proto brzy nastupuje jako nutící prostředek tvrdá disciplína a morálka. Nakonec zůstane jenom strach. Např. strach z toho, že bude člen vyloučen, strach z nespravedlnosti, z nepřátel atd. Jakýkoliv náznak neposlušnosti je provinění proti vedoucímu sekty. Strach je tedy velice silným motivačním prostředkem, je neustále živen a podporován.
- Rozsah dokazované lásky je postupem času přiměřená k podávanému pracovnímu výkonu – za práci v sektě je člen zodpovědný, čím lépe pracuje, tím je více duchovně pokročilejší. Pokud je člověk neúspěšný ať už v kolektivu nebo v osobním životě vinu nese celá skupina.
- Hlavní pákou je živení pocitu viny, která bičuje členy sekt k neuvěřitelným výkonům – neúspěch se vymítá účinnou léčbou za pomoci motivačních kazet, četbou posvátných textů, přísouzení více pracovních činností a modlitbami.
- Sekty živí cílevědomým způsobem v členech strach z nebezpečného nepřítele, tím může být cokoli a kdokoli, jak už bylo zmiňováno, strach je neustále živen strachem a pomáhá udržovat sektu pohromadě. Vše špatné se totiž nachází mimo sektu, jen uvnitř skupiny je klid a bezpečno.
- Pocit nadřazenosti sekty a výlučnosti – jen sekta dokáže rozeznat dobro a zlo. Sekta je lepší než všichni ostatní a jen sekta může rozhodovat o všem, čemkoliv, kdykoliv a kdekoli.
- Není zákonné opustit sektu – každému příslušníkovi sekty je vnuceno, že pokud odejde, stihne ho strašlivá pohroma, trest a odplata.

Enroth (1994) popisuje rysy sekty takto:

- Autoritářský – typické je panovačné vedení. V sektě tohoto typu je člověk, který tvoří centrum skupiny, potřebuje absolutní oddanost a věrnost. Autorita je aplikuje jak v učení, tak i v praxi. Člen nesmí zpochybňovat jakékoliv vedení svého vůdce. Příkladem jsou Monisté.

- Opoziční – praxe, vyznání, hodnoty sekty jsou v protipólu k vyznání, hodnotám
- a praxi v převládající kultuře. Příkladem je scientologická církev, která neustále soupeří proti vládě a podniká různorodé útoky. Scientologická skupina tvrdí, že je neustále pronásledující vládní agentury a pronásledují je.
- Výlučný – jen daná skupina má pravdu a proto člověk svým opuštěným sekty ohrožuje své spasení.
- Zákonný – v sektě jsou důležité pravidla a zásady, které se uplatňují nejen na členy, ale i na lidi zvenčí. Sekty zasahují tak daleko, že v některých se diktuje i styl oblékání či délka vlasů.
- Subjektivní – značný důraz se klade na zkušenost, emoce a pocity.
- Pocit pronásledování – většina sekt má potřebu mít pocit, že je společnost neustále pronásleduje.
- Důraz na sankce – sekty jako osvědčený prostředek využívají taktiku trestu. Pokud je nějaký člen vzpurný, dopustí se nežádoucích aktivit anebo neuznává autoritu vůdce. K zajištění poslušnosti se používají osvědčené manipulativní prostředky.
- Ezoterický – tajnosti a utajování, i tento rys v sektě členové najdou. Jen zasvěcení mají právo vědět víc.
- Protikněžský - seskupení v sektářské skupině tvoří většinou lidé s neodborným zaměřením. Duchovenstvo a ani jiní profesionálové nejsou placeni a nemají je jako tradiční skupiny. Lidé kolem sekt se shromažďují v soukromích prostorech, střediscích a sálech.

2.4 Rozdělení sekt

Modely rozdělení sekt jsou různorodé, každý autor prezentuje svůj pohled na sekty. Existuje několik možných modelů, kteří posuzují určité znaky. Pro rozdělení je důležité pohled do celistvosti problematiky.

Múhlpachr (2001) rozděluje sekty podle nebezpečnosti na tvrdé a měkké sekty. V čele tvrdých sekt je určený vůdce, kterému členové vzdávají hold a uctívají ho. Hlavní vedoucí sekty má odpovědnost za jednotlivé členy a organizaci své skupiny. Dále pak mají tyto sekty uzavřenou komunitu a nenechávají své stoupence svobodně myslet, časté jsou psychické manipulace a cílená nesvoboda ve všech možných formách. V České republice je za typickou tvrdou sektou sekta Syna člověka – sekta Jana Dietricha Dvorského. Měkké sekty nejsou ve větší míře destruktivního rázu na celkovou psychiku stoupenců a jsou

otevřenější vůči společnosti. Vůdce je jakýmsi rádcem či průvodcem členů. Sem jsou řazeni Svědkové Jehovovi, Mormoni nebo Scientologická církev.

Štampach (1991) rozděluje sekty na tyto třídy a kategorie:

- Křesťanské sekty
- Sekty na pomezí křesťanství - jež zachovávají určité prvky křesťanství a jejich členové se za křesťany považují
- Sekty vycházející ze západního esoterismu, čerpají také z křesťanství, judaismu, muslimské mystiky nebo i z antického náboženství
- Sekty, hledající inspiraci v orientu jako je buddhismus, hinduismus, taoismus
- Psycho-kulty neboli skupiny napodobující meditace, obřady a různé nauky, nepovažují se za náboženství, ale za firmu, která dokáže zvýšit lidskou výkonnost
- Hnutí New Age

Dalším rozdělením je rozdělení sekt podle myšlenkových kořenů vychází z návaznosti na různá tradiční náboženské systémy, na kulturní nebo zeměpisné oblasti. Sekty se mohou tedy rozdělit například do čtyř hlavních skupin.

- Křesťanský původ – tyto skupiny mají určitou vazbu na křesťanství. Tyto skupiny využívají specifickým způsobem Bibli, Ježíše Krista atd. Některé sekty jsou svou praxí i vyznáním vzdálenější od typického křesťanství a církve, jiné se natolik neliší.
- Orientální původ – na území ČR, stejně jako v 60. letech v Americe a západní Evropě nastal velký zájem o sílu víry vycházející z východních náboženských směrů, především z hinduismu. Společnými body a praxí je víra v reinkarnaci, meditaci, mantry, procesu očišťování atd.
- Přírodně okultní původ – sem spadají novodobí a čím dál více populárnější šamani, mágové a čarodějové. Navazuje se na staré náboženské představy, kultury, rituály a dávají jim modernější vzhled. Sekty v okultním původu se mohou přímo začlenit do New Age, které se hlásí přímo ke kořenům okultního spiritistického světa.
- Psycho - terapeuticko - výchovný původ, tyto skupiny jsou nejvíce nebezpečné, dokážou se totiž pohotově reprezentovat a přizpůsobovat se daným podmínkám ve společnosti. Psychoterapie je často prováděna laiky, což může ohrozit nebezpečně identitu člověka a způsobit mu duchovní újmu. Díky svému nenáboženskému vzhledu působí přitažlivějším dojmem.

2.5 Organizace sekty

Sekta se rozestavuje kolem hlavního vůdce a díky svému vlivu na skupinu získává nové členy. Avšak všichni nemají ve skupině stejnou pozici. Jen vyvolení mohou udržovat blízký vztah s nejvyšším článkem sekty a mají podobné výsady jako sám vyvolený a proto se struktura vně skupiny dělí na dva články, jedna polovina jsou nevědomé oběti manipulace a druhá polovina jsou vědomí manipulátoři. Nevědomí členové fungují na principu odevzdaného stáda. Vůdce ovlivňuje své stoupence za pomoci „vedoucích.“ Tento vedoucí se může osvědčit, ale pokud neprokáže dostatečný vliv na svou skupinu, může být sesazen a nahrazen za nového, schopnějšího vedoucího, který bude lépe fungovat jako článek mezi členy a vůdcem. Je zakázáno projevovat se jakkoliv individuálně bez vědomí vůdce. Sekty můžeme rozdělit podle struktury na pyramidovou v podobě pavučiny, struktury ve tvaru hvězdy a sférickou strukturu (Abgrall, 2000).

2.5.1 Pyramidová struktura

Sekty, které mají extrémní donucovací prostředky, nejčastěji fungují v tomto uspořádání. Základem je určité tajemství, dále se používá nátlak na jedince. Jen vyvolení mají znalost o hierarchii, můžou se těšit z určitých výsad a moci. Pyramidová skupina má základnu a vrcholek, mezi členy a vůdcem je pozorovatelná vzestupná tendence výsad a sestupná tendence donucování. Stoupat vzhůru jde v této řízené organizaci velmi pomalu, z úrovně do vyšší úrovně. Tato konstrukce se snaží udržovat členy pod neustálým nátlakem. Informace vně skupiny jsou pečlivě tříděny, aby se k jedincům dostaly jen vykonstruované teorie (Abgrall, 2000).

2.5.2 Struktura v podobě pavučiny

Dále Abgrall (2000) uvádí, že jiné sekty zase pracují na způsobu pavučiny. Prolínají se v ní, několik pyramidových soustav s různými úkony. Člen sice může stoupat v jedné pyramidě, ale v další uváznout. Opět je závislý na posloupnosti, ať je jedinec povýšen do jakékoliv úrovně, z logického hlediska se tedy členové neustále točí v kruhu, kterému není snadno úniku a jen pár vyvoleným se to podaří, neboť se točí naopak v kruhu kolem vůdce. Příkladem této struktury je scientologie.

2.5.3 Struktura ve tvaru hvězdy

Vůdce je středem kola a členové dělají obvod kruhu. Informace jdou okamžitě do středu sekty a naopak. Tímto se vyznačují skupiny sekt, které právě začínají a rozvíjejí se. V této struktuře má člen zajištěn, že se dostane do kontaktu s hlavním článkem. Jsou to hlavně skupiny modlitební, uzdravovací a spiritistické. Vůdce dává každému jedinci ve skupině svou sílu a energii, ovlivňuje ho tedy přímo osobně, postupně se ale stává, že tato struktura ve tvaru hvězdy se brzy přepracuje v pyramidovou, neboť rychle rozvíjející se sekty potřebují větší kontrolu v absolutním smyslu nad členy, což tato organizace příliš nedovoluje (Abgrall, 2000).

2.5.4 Sférická struktura

Ve sférické organizaci má každý jedinec stejnou či podobnou úlohu. V tomto typu sekty není možné mít účinnou kontrolu nad všemi členy. Vztahové a emoční stavy zde mají velký prostor (Abgrall, 2000).

2.6 Členové sekty

Porterfieldová (1997) uvádí, jak si lidé mylně myslí, že jedinci, kteří se stali členy sekty, musejí být zákonitě nějak společensky znevýhodněni, nešťastní či jen znuděni. Avšak tento mýtus jen dává do rukou vůdců sekty větší výhodu o nevědomí společnosti, neboť nově přichozí do sektářského hnutí jsou většinou lidé s průměrnou až nadprůměrnou inteligencí, mnozí mají vysokoškolské vzdělání. Agresivnější skupiny s novým náboženským hnutím jsou si vědomi, že potřebují mladé, vzdělané, zdravé členy, kteří mohou investovat čas, peníze a své nadání do služeb sekty.

2.6.1 Mladí lidé a sekty

Adolescentní etapa života jedince je náročná na životní proměny, kdy přichází první důležitější rozhodnutí, které si člověk rozhoduje již více méně sám bez pomoci druhé osoby. Najednou se dítě stává dospělejším a učí se souznít se svou rodinou a okolím, zároveň však bojuje s autoritou a snaží se odtrhnout. Dospělí naopak mají tendence omezit svému dítěti vliv kamarádů a nutí své dítě zapojit se více do společnosti. Ke všemu jedinec ještě prochází výraznými fyzickými změnami, které mladému člověku život neusnadňují (Porterfieldová, 1997).

Dle Porterfieldové (1997) jsou mladí lidé nejvíce přístupní pro rekruty ze sekt:

- Mladý jedinec má pocit, že potřebuje odpovědět na nějaké nedořešené otázky
- a musí mít odpovědi co nejrychleji, nejlépe hned
- Sebedůvěra je ve špatném stavu
- Člověk si ještě v této etapě života připouští, že neví, jak se v jistých situacích zachovají
- Cítí se v pasti uvnitř společnosti dospělých
- Prožívá pochybnost o svých hodnotách a víře

Mladý člověk se postupně seznamuje se svou identitou, kterou se snaží formovat.

V určitých chvílích jedinec vlastně neví, co chce a kdo je. V jedné chvíli se může cítit šťastně a do pěti minut být zduřený. Je častá náladovost a nestálost v myšlení. Situace, které připadají dospívajícímu člověku neuspokojivé a mohou prohloubit jeho neporozumění světu: rozvod rodičů, rozchod s přítelem, přítelkyní, smrt kamaráda nebo člena rodiny, změna místa bydliště, změna vzdělávacího zařízení anebo jen první opuštění domova. Není proto náhodilé, že si rekruti do sekt vybírají pubescentní a adolescentní jedince. Mají totiž svou psychologii do detailu promyšlenou. Pro sektu jsou mladí lidé přínosem energie a talentu, také si mezi sebou více důvěřují, více mezi sebou komunikují

a se skvělými výsledky získávají nové členy do skupiny. V tvrdších sektách se mladí jedinci využívají na práci kvůli komunitě a pro shánění finančních prostředků, také se mezi sebou párují a rodí do společenství děti (Porterfieldová, 1997).

2.6.2 Dospělý jedinec a sekty

Malé děti a dospívající se k sektám mohou dostat skrze své rodiče, kteří jsou členy sekty již od jejich narození. Pokud je tedy dospělý jedinec členem sektářského seskupení, bývá většinou problémem, že na své děti nemívá příliš mnoho času. Dospívající jedinec se tedy dostane do role dospělých i tím, že bude muset vzít odpovědnost za své mladší sourozence (Porterfieldová, 1997).

I dospělému člověku nastanou v životě problémové situace, kdy si neví rady a je bezmocný. Tím se stávají zranitelnější a otevřenější rekrutům ze sekt. Příkladem může být člověk, který přijde o práci, ztrácí i sebedůvěru. Většina lidí, kteří se ocitnou, nezaměstnaní propadají hlubokým depresím a pocitům, že nejsou pro svět potřebnými součástmi. Velký dopad na sebedůvěru může mít i rozvod nebo odchod dítěte z rodiny. Mnoho sekt využívá tzv. krizi středního věku, kdy je člověk postavem před svůj dosavadní život a rozhoduje se,

co bude dál anebo naopak se znovu hledá. Sekty psychoterapeutického typu jsou zaplněné ženami mezi 40 až 50 lety. Tyto osoby jsou buď pracující, nebo mají pracujícího druha či družku, mohou být tedy sektě prospěšné po finanční stránce. I lidé v důchodovém věku jsou náchylnější k rozhodnutí, že vstoupí do sekty, neboť jim práce skončila a mají více času a také spoustu našetřených peněz. Lidé v důchodovém věku se často musí smířit se smrtí blízkých, vyrovnat se zákeřnou nemocí a mají strach ze smrti vlastní. Některé sekty jsou tak promyšlené, že skrývají své pravé úmysly pod různými kurzy sebezdokonalování apod., pokud se jí podaří vzít mezi sebe staršího člověka, jde jim lépe ho zmanipulovat a donutit, aby odkázal všechny peníze sektě. Církev sjednocení má v provozu skupinu tzv. Pomerančových květů, které mají specializaci na starší občany (Porterfieldová, 1997).

2.7 Nábor nových členů do sekty

Jedinci vybráni do sekty prochází třemi fázemi, vše probíhá postupně kvůli tomu, aby si jedinec vypěstoval určitou afektivní a intelektovou závislost. Jde o fáze, kdy je člověk okouzlen, přesvědčen a nakonec fascinován (Abgrall, 2000).

2.7.1 Vábění

Tato fáze je určitou formou přede hry. Člena nejde získat, pokud není jeho pozornost obrácena a upřena na myšlenky či strojené podívané s cílem zapůsobit na nového příchozího. Sektáři tedy nemohou využít agresivní a nelíbivou taktiku verbování. Hlavním cílem je okouzlit, líbit se, odvést pozornost od pravdy. V první řadě má přednost předvádění hezké až svůdné utopie, nahrazující šedou realitu každodenního života.

Na složité otázky jsou vymyšleny jednoduché odpovědi. Člověk, který koordinuje nábor do sekty, si také dává pozor, aby náležitě využil svého šarmu, vytvořil iluzi citového sblížení, potlačuje se logická stránka a protlačuje se emoční taktika. Za začátku setkání se vychází vstříc cílové osobě, jde o formu aktivního prodeje a co nejlepší reklamu své sekty. Klade se zvláštní důraz na místa náboru. Přednost mají frekventovanější místa např. univerzitní plocha, obchodní třídy, náměstí, stoupenci sekty často stojí i u východů kulturních středisek (Abgrall, 2000).

2.7.2 Přesvědčování

Činnost přesvědčování probíhá mezi dvěma jedinci, mezi tím kdo vysílá signály, a tím kdo je přijímá. Základem je vytvořit zvláštní vztah poselství. Přesvědčený je stoupenec,

příjemce je potencionální „oběť.“ Důležité je, aby příjemce souhlasil s návrhy a poselství. Proces zahrnuje tyto etapy: pozornost, pochopení, zformování, integraci poselství, přijetí poselství, změnu idejí a chování. Přesvědčovatel nemusí být jeden jedinec, ale i menší skupina nebo dokonce samotná sekta.

Přesvědčovatel má dvě role, řečník – sofista a mystifikátor. Řečník manipuluje za pomoci nejednoznačné a dvojsmyslné rétoriky. Mystifikátor nabízí sen a utopii. Jde jen o hru

a umění ne však o logiku a rozum. Jeho cílem je ohromit i dojímat. Jde o vyvolání pocitu v jedinci, že jeho rozhodnutí závisí zcela na něm a jeho svobodné vůli. Přesvědčovatel využívá těchto triků: vynutí si sympatie, nedává najevo špatnou náladu a nenechává se ovlivnit špatnou náladou, naučí se naladit na stejnou vlnu, jako má jeho objekt a vzbudí v něm dojem, že má o jeho osobu zájem, využívá dokonalé rétoriky, mluví jen o věcech, kterou danou osobu zajímají, tedy nejvíce o ní. Náborář má mít vždy hlavní slovo,

ale s opatrností, neobhajovat se a svou sektu, vždy útočit a nepochybovat, udržet si pozornost za jakoukoliv cenu, vyslovit dvě myšlenky, aby objekt souhlasil aspoň s jednou, okouzlit, být pánem situace a nedávat to však najevo (Abgrall, 2000).

2.7.3 Fascinace

Dle Abgrall (2000, s. 88) „*Fascinace je hnací prvkem přistoupení k sektě. Právě fascinace „rozhoduje o obchodu.“ Po fázi pochyb je kandidát definitivně přesvědčen o správnosti své volby, jakmile je na něho uplatněn obrovský kousek sektářské dynamiky. Jeho poslední odpor zlomí konfrontace s guruem, vůdcem či jeho svědky.*“

Je započata etapa procesu, v němž budoucí stoupenec a sektářská skupina zavádí magický prvek. Vztah se pomalu odlučuje od reality a hledá ustálení v symbolickém světě. Fascinace jedince odtrhne od jakékoliv chvilkové touhy uniknout vlivu sekty a nový příchozí je plně angažován do života sekty. Fascinace je někdy přirovnávána k procesu hypnózy (Abgrall, 2000).

2.8 Vůdce

Vůdce je základním prvkem některých typů sekt. Vůdce se ocitá na pomyslné špičce pyramidy a řídí své stoupence pod sebou, k prospěchu mu mohou být jedinci, které sám vyzdvihl, aby mu pomáhali udržovat řád, pořádek, strukturu sekty a rozvíjet moc skupiny.

V čele sekty může být tedy jeden člověk jako nejvzdělanější člen a nejváženější anebo celá skupina starších.

Vůdce rovná se nadčlověk, obdařen mystickou silou a mocí a Boží sympatií a milostí. Podle Bedrnové (2001) musí vedoucí člen sekty splňovat tyto podmínky:

- sebeovládání
- odvaha
- smysl pro spravedlivé jednání, vyvolává úctu ke stoupencům
- nedávat najevo pochybnosti a nejistotu při pronášení rozhodnutí
- plány a jejich realizace jsou definitivní
- kouzlo osobnosti neboli charisma
- smysl pro detaily
- umět nést velkou odpovědnost
- um organizace, spolupráce

Vůdcovou nejúčinnější zbraní je charisma. Člověk, který má charisma a zvláštní kouzlo či schopnost získávat snadno na svou stranu lidi a jejich sympatie. Charismatický vůdce snadno získává na svou stranu nové členy. Stoupenci některých sekt dokonce věří, že jejich vedoucí sektářské skupiny má nadpřirozenou moc a schopnosti. Porterfieldová (1997) uvádí ve své knize, že vůdci často:

- slibují spásu a osvícení
- jsou velmi cílevědomí lidé, nebo jen tím, že věří ve spásu světa a dokážou zabraňovat hříchům a korupčním zločinům
- sami věří, že je vyvolil Bůh a na důkaz vykládají své vize a sny.

Avšak někdy jen pouhé charisma nemusí hned znamenat, že vůdce náboženského hnutí okamžitě inklinuje k tvrdšímu, autoritářskému systému. Mnohé charizmatické osobnosti dokázaly založit světová náboženství. Vůdci autoritářských sekt věří často, že mají všemocnou moc a sílu danou Bohem. Ovládají a manipulují s členy sekty a necítí přitom

žádný pocit viny a není jim proti vůli ubližovat lidem, aby se dostali k cíli (Porterfildová, 1997)

3 NEJZNÁMĚJŠÍ SEKTY V ČESKÉ REPUBLICE

V České republice se nejčastěji občané setkávají se Svědky Jehovovými, s Hare Krišnou, Mormony a Satanisty. Všechny tyto sekty se u nás vyskytují již několik desítek let, nejvíce samozřejmě vedou v počtu členů Svědci Jehovovi, naopak Satanistu člověk na ulici jen tak nepotká.

3.1 Svědci Jehovovi

Pro velkou část populace jsou svědkové Jehovovi zosobněním slova sekta, díky své výrazné misijní činnosti. Členové jsou trpělivě od dveří ke dveřím a nabízejí svou Strážnou věž, noviny, které se týkají její činnosti a víry Jehovistů. Počet členů tohoto uskupení neustále stoupá, neboť je osvědčené jakou jsou Jehovisti přesvědčivý při rekrutování nových členů do svého společenství (Wiebeus, 2006).

Štampach (2008, s. 183) ve své knize uvádí: „*Velké rozpaky pak vyvolává zjištění, že například svědkové Jehovovi, kteří jsou pro mnohé příkladem sekty, jsou registrovanou náboženskou společností, dokonce s oprávněním k výkonu zvláštních práv podle zákona o církvích a náboženských společnostech č. 3/2002 Sb., podobně jako tradiční církvi.*“

Svědkové jsou otevřeni veřejnosti, co se týká jejich propagace a ideji, ale co souvisí s jejich historií a vznikem, nejsou příliš sdílní. Zakladatelem je Charles Taze Russell, který se narodil (1852 – 1916), v domácnosti v pensylvánském Pittsburghu, jeho otec obchodoval s konfekcí a oděvy. Ve dvaceti letech byl Charles ovlivněn adventisty, poté se odloučil a v roce 1870 založil své vlastní seskupení, které si říkalo Badatelé bible. V roce 1879 vydal časopis Strážná věž, přitom Russell neprošel žádným odborným teologickým vzděláním. Proslavil se také vydáním sedmisvazkového díla Studie písma. Po jeho smrti nastoupil na jeho místo Joseph F. Rutherford, který v roce 1931 přejmenoval Badatelé Bible na Svědky Jehovovi. Russell i Rutherford požadovali po svých lidech absolutní autoritu a poslušnosti. Za nejproduktivnějšího vůdce se pokládá Nathan H. Knorr, tento muž měl podnikatelské nadání a provedl ve své struktuře několik úprav. Např. zřídil výcvikové středisko pro Svědky Jehovovi. Společnost pod jeho zásahy neuvěřitelně rostla a bohatla, v roce 1977 kdy zemřel, měla struktura dvoumilionovou členskou základnu. Frederick W. Franc převzal moc po Knorrovi a jeho učení je bráno mezi Svědky dodnes (Entroth, 1994).

Základna svědků Jehovových je soustředěna na město New York, v části Brooklyn, kde

od roku 1908 sídlil i zakladatel Ch. T. Russell. Organizace funguje na víře, že jejich učení a víra je jediným kanálem, kterým protéká biblická pravda k lidem. Zde se vydávají publikace, které se dostávají do celého světa (Strážná věž, Probuďte se). Typickým znakem pro svědky Jehovovi je očekávání konce světa, což znamená, že 144 tisíc Svědků označených pečeti po Armagedonu zůstane a zbytek se bude oblažovat v pozemském ráji. Proto se Svědci musejí připravovat na konec světa poctivým způsobem. Jejich povinnosti je konat tzv. polní práce, kdy navštěvují lidi, rozdávají časopisy a hledají nové členy. Dále pak neslaví žádné svátky s křesťanskou tematikou, nepřijímají transfúzi krve, transplantace orgánů a odmítají vojenskou službu, trvají na Božím jménu Jehova. Zapírají křesťanskou symboliku a neustále poukazují na svou výjimečnost (Novotný, 1994).

Podle autora Horala (1986) se Svědci liší od křesťanských náboženských společností v těchto bodech: Zavrhuje učení o trojjedinosti boží – nejvyšší a jediný tvůrce a vládce vesmíru je jen jeden a to Jehova. Ježíš je pouze boží syn, mezi ním a Jehovou existuje dělba práce, Jehova vydává rozhodnutí a Ježíš je uskutečňuje. Ostatní křesťanské náboženství jsou dílem padlých andělů, kteří zaútočili na pravou víru v Bohu. Politické systémy jsou a budou ďáblovým dílem, Jehovisti hlásají neviditelný příchod Krista na zem, datum se neustále mění. Světu vládne ďábel, stojí si za tímto tvrzení Svědci a hledají viníky v podobě spojených národů, světových velmocí rozvojových zemí a také za vše může římskokatolická církev. Viníkem je tedy celý svět, a proto musí být potrestán.

„Svědci Jehovovi se prohlašují za elitu, která není povinna respektovat politický systém, státní moc a její zákony. Odmítají sounáležitost k národu, zavrhuje vlastenectví, odmítají život na politickém, společenském a veřejném životě. Zvláštní pozornost věnují zdůrazňování závažnosti a nezbytnosti společenské izolace dětí a mládeže od vnějšího světa“ (Novotný, 1986, s. 16).

Organizace Svědků Jehovových má svá centra, které dále spravují sbory na různých místech. Sbory vedou jmenovaní dozorcí, kteří musí být mužského pohlaví, ty jsou vedeny výborem jmenovaných vedoucím sborem z New Yorku. V České republice je 230 sborů a šestnáct tisíc svědků se nejvíce vyskytuje v Praze. Vedoucími členy výboru v současnosti jsou Ondřej Kadlec, Eduard Sobička, Jan Gluckselig a Jaromír Leneček (Vojtíšek, 2004).

3.2 Hare Krišna

Lidi se s touto ISKCON, Mezinárodní společností pro kršnovské uvědomění, je v laické veřejnosti spíše známé jako hnutí Haré Krišna. Zakladatelem je A. C. Bhaktivédánta Svámí Prabhupádá (1896 - 1977), tento muž se narodil jako Abhajčaran De v Kalkatě. Byl stoupencem Gaudijské misie, skupiny pro víru v hinduismus. 30 let strávil A. C. Bhaktivédánta Svámí Prabhupádá překládáním hinduistických spisů do angličtiny a v roce 1966 založil ISKCON. V roce 1968 přicestovalo 6 amerických členů do Británie a k rozšíření popularity jejich sekty jim pomohl George Harrison ze skupiny Beatles, který nahrál pro ně píseň Mantra Haré Krišna. K víře Hare Krišna se stahovali zejména bývalý hippies, odpadlíci a narkomani. V 82 letech, než zakladatel sekty zemřel, založil mezinárodní řídicí komisy, která se skládala z 29 členů, z toho 11 byli guru s duchovní i administrativní kontrolou nad různými státy a oblastmi po celém světě. Každý guru se musel zavázat k cudnosti a čistotě (Barret, 1998).

Stejně jako u hinduismu věří stoupenci Hare Krišny, že potom co zemřou, reinkarnují se do nového těla podle zásluh. Stoupence této víry poznáte podle indického roucha, muži by měli mít zcela vyholené hlavy s tenkým pramínkem.

Dále je přívržencům Hare Krišny doporučováno a zakázáno jít masitou potravu, omamné prostředky, mimomanželská sexualita a hazard. Sexuální pohlavní styk je povolen jen v ty dny, kdy žena může nejlépe otěhotnět. Pokud podle učení mají muži více fyzického kontaktu, ztrácejí sílu zplodit mužského potomka. Denní program členům Hare Krišny je diktován. 3:30 se stává a ve 20:30 se chodí spát, v mezičase se čtou svaté spisy, koná se chrámová služba a hledá se finanční podpora pro organizaci. Více méně se tady tato činnost odehrává na veřejnosti za pomoci skrytého žebření, při této aktivitě hraje velkou roli tzv. „sankirtán“, veřejný tanec, aby se hnutí propagovalo. Další povinností jedinců z Hare Krišna je mít doma speciální oltář, na něm mít obrazy hlavního zakladatele a jiných jeho následovníků, kteří jsou uctíváni jako bohové, nechybí ani socha Krišny, hlavního boha. Místnost, kde je oltář postaven má zvláštní pravidla. (Wiebeus, 2006).

Haré Krišna má ústřední chrám v Praze, na stejné adrese je i Centrum pro vědecká studia, které se zabírají osvětovou aktivitou. Další středisko je Kršnúv dvůr, neboli ekologická farma u Chotýšan na Benešovsku, která vznikla 1990. Znamé jsou dvě vegetariánské jídelny v Praze a vegetariánská restaurace, která je k nim volně připojená. V roce 1999 vznikl další chrám v Lutoníně v Prostějovském kraji. Také proběhl pokus, že si hnutí založí vlastní školu, což bylo ministerstvem školství zamítnuto. 2002 se státem

Mezinárodní společnost pro vědomí Kršny stalo registrovanou náboženskou společností (Vojtíšek, 2004).

3.3 Církev Ježíše Krista svatých posledních dnů – Mormoni

Mormoni sami sebe chápou jako křesťanský spolek, které si přál samotný Bůh. Mormoni mají asi kolem 11,5 milionů členů, jejichž základnou jsou Spojené státy Americké, nejznámějším státem Mormonů je Utah. Každoročně se jejich společenství rozrůstá o několik tisíc. Vše začal farmářský pomocník Joseph Smith (1805 – 1844), jenž tvrdí, že jako čtrnáctiletému chlapci se mu zjevil Bůh a Ježíš, ti mu řekli, že všechny církve jsou ostudné. V roce 1827 mu předal anděl Mormon zlaté desky, Smith je rozluštil za pomoci kouzelných předmětů a tak vznikla Kniha Mormon (Wiebeus, 2006).

Mormoni využívají ke své víře čtyři církevní díla: Knihu Mormon, Bibli, Knihu nauk a smluv a spis Drahocená perla. Hlavou skupiny je tzv. prezident, který má ku pomoci dva poradce a tito tři tvoří První předsednictvo, pod nimi je ještě První sbor sedmdesátníků a další členové Prvního sboru. Předsednictva jsou rozmístěna po celém světě. U Mormonů je možnost postupu a to v pořadí diakon, učitel, kněz, která může být vysvěcen do Melchisedechova kněžského řádu a být starším, poté sedmdesátníkem, patriarchou a nakonec apoštolem. Spasen může být jen ten člověk, který vstoupí mezi Mormony, podle nich, se jim podaří každé tři minuty pokřtít nového člena (Enroth, 1994).

Mormonismus je znám díky mnohoženství, v dnešní době se příliš nepraktikuje díky zákonům v USA, ale jedním z důležitějších pravidel, které musí členové tohoto seskupení udržovat je trávit každý pondělní večer dohromady s rodinou (Novotný, 1994).

Od roku 1995 stojí v čele prezident Gordon B. Hinckley stále se sídlem v Salt Lake City v Utahu, v České republice má Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů jen prozatím podobu misie, v čele stojí misijní prezident W. Mack Watkins, jehož prvním rádcem je Radovan Čaněk. Na starosti má dva okrsky v Praze a Brně a další pobočky v patnácti městech, dohromady tato sekta u nás čítá jeden a půl tisíce členů. Od roku 1990 jsou u nás Mormoni státem registrovaná náboženská společnost (Vojtíšek, 2004).

3.4 Hnutí grálu

Od roku 1923 se datuje počátek sekty hnutí Grálu, kdy Oskar Ernst Bernhardt, původně obchodník, začal vykonávat roli Syna Člověka neboli prostředníka mezi opravdovým Bohem a lidstvem. Poté pod jménem Abd-ru-shin začal publikovat literaturu a přednášet

před vícero lidmi. V roce 1931 vzniklo dílo *Ve světle pravdy*, poselství Grálu, které se stalo okamžitě svatou publikací mezi jeho stoupenci. Soubor po posledních úpravách obsahuje 168 přednášek (Vojtíšek, 2004).

Největší vrchol zažilo Hnutí okolo dvacátých a třicátých let v minulém století. 1928 vznikla v Rakousku osada Grálu jako centrum nastupující tisícileté říše. V následujících letech se Abd-ru-shin prohlásil za mesiáše, Syna Člověka, který má svolení soudit lidstvo. Postupem času však v hnutí nastalo několik skandálních situací, nakonec Bernhardta zatklo samotné gestapo, zbytek života strávil v Krušných horách. Po druhé světové válce se vdově Marii Bernhardtové podařilo znovuobnovit hnutí a rozvíjet ho, poté převzala vedení její dcera Irmingard Bernhardtová, růst se za ni zpomalil, neboť se sekta několikrát rozštěpila. Poslední závažnější situace se odehrála v roce 1998-1999, administrativní centrum, které má právo vydávat Abd-ru-shinovy spisy se odtrhlo od bohoslužebného centra v Rakousku (Vojtíšek, 2004).

Základem víry Hnutí Grálu je obraz světla, které navazuje na gnostické systémy. Abd-ru-shima uváděl, že je vesmír rozdělen do několika úrovní hmotnosti. Nejnížší je hrubohmotnost a v průběhu nových životů má člověk vystoupat do vyšší duchovní úrovně.

Na hranici duchovní a božské úrovně, je hrad Grálu, kde je miska neboli grál. Abd-ru-shin je rytíř hradu a má ukázat duchovní cestu lidstvu.

Vojtíšek (2004) dále uvádí, že v České republice je velké rozpětí Hnutí Grálu. První společnost vznikla v Brně v roce 1932 pod názvem Přírodní filozofický kruh sv. Grálu. V dnešní době má okolo 5000 stoupenců a hledačů Pravdy, zemským vedoucím je Artur Zatloukal, centrum je nadále v Brně, kde také sídlí Nadace Hnutí Grálu v České republice, která má na starost hospodaření s finančními záležitostmi.

„Člověk se musí hýbat, chce-li dojít do světlých výšin! Ráj na něj čeká, ale nesestoupí k němu, když on sám o to neusiluje. A usilovat neznamena jen přemýšlení, prošení, dožadování se, jak to až dosud činíte, usilovat znamená jednat, pohybovat se, abyste tam došli“ Abd-ru shin (Tycho, 2001, s. 253).

3.5 Satanisté

Lidé, kteří se nazývají satanisty, nemají společného vůdce či společnou posvátnou knihu a ani víru v satana. Většinou je spojuje protest proti společnosti. Satan, aramejsky (sitma) znamená odpůrce, protivník nebo žalobce. Monoteistická náboženství označují satana za postavu v odporu vůči Bohu a věřícím v něho. Nemusí ovšem být brán jako zhmotněná

osoba, ale pouze jako symbol či zlo. Satan je označován i jinými známými názvy, jako ďábel (z řeckého diabolos – pomlouvač), Lucifer (původní označení babylonského krále), Belzebub (božstvo Pelištejců) a v neposlední řadě antikrist, bytost, která popírá Ježíše Krista (Vojtíšek, 2004).

Náboženský satanismus byl především protestem proti křesťanskému náboženství. Satan se uctíval formou modlitby, vzýváním, obětováním atd. Nejvyšším vrcholem těchto nekřesťanských činností byla černá mše. Největší rozmach náboženského satanismu probíhal po celou dobu křesťanské epochy. Nejvíce vyznavačů satanistických technik se nacházelo na území Francie kolem 17. – 18. století. Bylo vyšetřováno stovky lidí za černé mše a hrůzné jiné zločiny. Nejznámější vyznavačkou byla milenka Ludvíka IV. Markýza De Montespan, která pro víru ve zlo se nebála obětovat i děti. V různých literaturách a novodobých románech se aktivity ve jménu satana zpopularizovaly (Vojtíšek, 2004).

Dle Barretta (1998) se satanisté v současné době dělí na několik kategorií. Ve většinových případech se jedná o skupinu pubescentů a adolescentů, kteří našli svou inspiraci v černých hábitech, heavy metalu, v různých literárních knihách a provedli pár obřadů černé magie. Další skupina satanistů jsou velmi malé spolky pedofilů, kteří svou zvrácenost obalují do pseudogotického nádechu jen, aby nahnali své oběti větší strach. Takový jedinci nejsou ve skutečnosti satanisté. Menšinou skupinou jsou lidé zabývající se o ezoterická studia, satanismus rovná se synonymem pro vypátrání vědění a poznání. V neposlední řadě jsou tu ti, kteří se nepokrytě hlásí k satanismu jako takovému. Nejznámějším satanistou je Anton LaVey, zakladatel Satanovy církve v San Francisku a autor Satanské bible.

LaVey (1930-1997) se narodil do brutálního prostředí, kde našel sympatie k magii a spiritismu. Postupně si v San Francisku vydobyl popularitu a oblibu mnoha stoupenců. Pro svou víru pořádal okázalé akce jako satanistický pohřeb, obřady s nahou ženou na oltáři v jeho domě. Založil 30. Dubna 1966 Církev satanovu. Obřady konané touto církví jsou myšleny jako psychotherapeutické než náboženské aktivity, jde o nalezení lidské přirozenosti, sebevědomí a sexuální svobody a odpoutání se od pokrytecké společnosti. Členové Církve satanovy mají tři svátky v roce, Valpružina noc, vlastní narozeniny a halloween, u nás znám jako předvečer Všech svatých 31. října. Obřady jsou okázalé, plné rekvizit, satan není vzýván, neboť není pokládán za skutečného, ale za jakýsi symbol. V této sektě je zakázáno užívání drog a krvavé oběti. Díky okázalému dílu Satanské bible si LaVey získal několik tisíc stoupenců. U nás je známá pobočka v Brně, má sto členů a jejím vedením je Jiří Valtra, člen hudební skupiny Root.

V americkém prostředí v šedesátých a sedmdesátých letech minulého století se satanistickým puncem honosilo několik skupin, ale jen Rodina pod vedením Charlese Mansona byla v té době čirým zlem. V roce 1969 dokázal své stoupence zmanipulovat, aby pro něj zabily sedm lidí, mezi nimiž byla i slavná herecká hvězda a manželka režiséra Romana Polanskiho, Sharon Tateová.

Ukázka z LaVeyovy Satanské bible (Vojtíšek, 2004, s. 172):

“Miluj, svého bližního bylo vyhlášeno za nejvyšší zákon, ale jaká moc tak rozhodla? Na jaké logicky zdůvodněné autoritě se zakládá evangelium lásky? Proč bych neměl nenávidět své nepřátele – kdybych je miloval, nevydával bych se jim na milost? Je přirozené, aby si nepřátelé činili dobro – a co je vlastně dobro? Ten, kdo nastaví druhou tvář, je zbabělý pes. Oplácejte ránu ránou, pohrdání pohrdáním, odsouzení odsouzením – a k tomu štědře přidané úroky z úroků. Oko za oko, zub za zub, vždy čtyř násobně, stonásobně! Staňte se pro svého protivníka zosobněním hrůzy, a až vám půjde z cesty, bude o něco moudřejší a bude mít o čem přemítat. Tak si získáte respekt mez všemi stavy a váš duch – váš nesmrtelný duch – bude žít, ne v nějakém nedosažitelném ráji, ale v hlavách a tělech těch, jejichž respekt jste získali.“

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 EMPIRICKÝ VÝZKUM

Pro tuto bakalářskou práci jsem zvolil kvantitativní výzkum za pomoci dotazníkového šetření, které jsem osobně rozdál na vysokých školách, středních školách i široké veřejnosti v různých částech republiky. Během měsíce března se mi vrátilo kolem 328 vyplněných dotazníků, z celkového počtu 600. Při třídění dotazníků bylo 25 dotazníků vyřazeno pro neúplnost odpovědí.

4.1 Cíl výzkumu

Cílem mého zkoumání bylo zjistit, jaký je pohled široké veřejnosti na sekty a nová náboženská hnutí. Jejich postoj a to, jaké jsou jejich vazby k těmto skupinám. Co v nich vyvolá určitá otázka, jaké mají povědomí o daném tématu. Jak odpovídají muži a ženy na položené otázky.

Dotazníkový dokument jsem rozdělil do tří částí, kdy v první části zjišťuji sociodemografické údaje o respondentovi, v druhé části jaké má informace o sektách a nových náboženských hnutích. Ve třetí části je popsáno jak respondent vnímá aspekty sekt. Pro svůj výzkum jsem si vybral věkové rozpětí od 15 až 69 let a více, výběr zkoumaného vzorku je prostý a náhodný výběr. Hlavním rysem tohoto výběru je, že všechny prvky mají stejnou pravděpodobnost dostat se do zkoumaného celku.

4.2 Metody výzkumu

Jak již bylo řečeno pro kvantitativní formu výzkumu je vhodná metoda pro sběr dat dotazník. V dotazníku klademe otázky písemnou formou. Je to taková forma řízeného rozhovoru. Výhodou je, že v relativně krátkém čase získáte velké množství údajů od dotázaných respondentů.

Dotazníky bývají anonymní, to zvyšuje jejich pravdivost a objektivnost. Respondenti se více otevrou, na odpovědi mají více času, tím si lépe promyslet co odpoví.

Při sestavování otázek je nutno dbát na jejich srozumitelnost. Respondent jednoznačně nepochopí, na otázku neodpoví. Musíme mít cit pro kladení choulostivých otázek, můžeme dotazovaného dostat do rozpaku, nebo u něho vyvolat negativní postoj.

V dotazníku by měli být kontaktní položky, které vytvoří kontakt mezi respondentem a výzkumníkem. Bývají snadné a nenáročné. Je vhodné do dotazníku začlenit kontrolní položky. Těmi se ptáme na stejnou věc několika otázkami, tím si kontrolujeme, zda dotázaný odpovídá pravdivě. Nesmí chybět otevřené nestrukturované položky, je u nich

určen jen předmět, k tomu se respondent může vyjádřit podle volnosti. Jejich výhodou je, že zjistíme nové informace a spojitosti, které nelze zjistit, jen při kladení uzavřených položek. Nevýhodou je, že vzniká velký počet individuálních odpovědí. Pozdější třídění do kategorií je velmi časově náročné.

4.3 Výzkumný problém

Současná společnost je založena na pragmatických principech. Lidé jsou nepřímě tlačeni honbou za materiálními hodnotami. Snaží se naplnit očekávání ostatních o úspěchu založeném a poměřovaném žebříčkem hromaděním majetku. Někdy jsou ochotni kvůli vlastnímu úspěchu či kariéře obětovat rodinu, přátele i děti. Tímto systémem se narušují morální normy a sociální vazby. Člověka většinou vrátí zpět až nějaká nečekaná negativní událost, jako je například nemoc, tragédie v rodině, rozvod. Po takové události začnou přehodnocovat svůj dosavadní život. V takové situaci hledají pomoc, smysl života, samy sebe. Zde nastává prostor pro sekty (nové náboženské hnutí). Bohužel, takový člověk je jednoduše ovlivnitelný a jde snadněji zmanipulovat. A současný společenský trend tomu daleko více nahrává než dříve. Většina sekt (nové náboženské hnutí) vznikla až v minulém století a to převážně v Americe. Jsou tedy celkem mladé v porovnání s křesťanstvím. Jejich šíření je na vzestupu i díky výtěžkům jednadvacátého století jako je internet, a tím podmíněné sociální sítě. Vnímá většinová populace sekty stále negativně? Jsou u nás nejvíce rozšířenou sektou (novým náboženským hnutím) Svědkové Jehovovy? Jsou sekty nebezpečné tím, že ovládají a manipulují se svými členy? Jsou lidé s traumatickým životním prožitkem jsou více ohroženi vstupem do sekty? To jsou otázky, které vytváří podnět pro výzkum naší společnosti. Výzkumný problém v této práci byl popsán, jak vnímá respondent problém sekt a jejich vlivu na jedince, zúžit na problematiku sociální aspekt sekt, jako významného fenoménu procesu socializace.

4.4 Hypotézy

1. Lidé vnímají sekty (nové náboženské hnutí) negativně bez rozdílu pohlaví.
2. Nejrozšířenější sektou (nové náboženské hnutí) v České republice jsou Svědkové Jehovovi.
3. Nebezpečnost sekt (nové náboženské hnutí) spočívá v manipulaci se svými členy.

4. Pohnutý životní osud má vliv při rozhodování vstupu do sekty (nové náboženské hnutí).

5 EMPIRICKÉ VÝSLEDKY

Výsledky metodického výzkumu byly vyhodnoceny a zpracovány pro přehlednost do tabulek a grafů. Naměřené hodnoty byly zapsány pomocí absolutní a relativní četnosti. Otevřené otázky byly hodnoceny pomocí kategorizace, které byly podle odpovědí respondentů a smyslu jejich tvrzení dále tříděny na skupiny se shodným obsahem.

5.1 Vyhodnocení výzkumu

Dotazník obsahoval 24 otázek, z toho 12 uzavřených a 12 otevřených. Otázky v dotazníku byly numericky a graficky vyhodnoceny v tabulkách a grafech. Jednotlivá otázka má tabulku a graf pro lepší orientaci, taktéž podotázky. Tabulky mají v prvním sloupci prvky kategorií nebo respondentů, v druhém výsledky absolutních četností a ve třetím relativních četností. Grafické zpracování relativních četností je zobrazeno výsečovým grafem. Absolutní četnosti sloupcovým grafem.

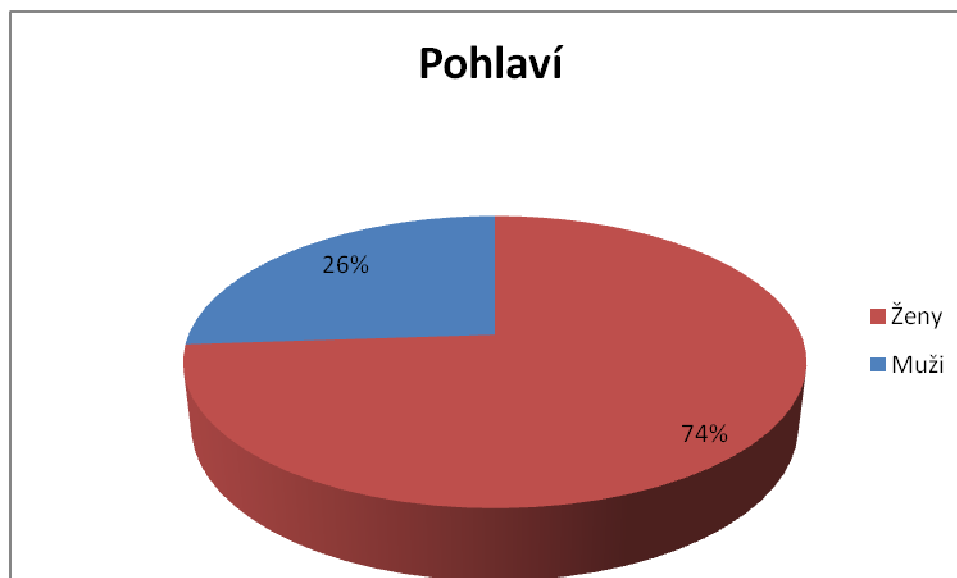
Otázka č. 1: Vaše pohlaví?

V této otázce respondenti odpovídali na své pohlaví. V tabulce č. 1 je zřejmé, že počet žen je daleko větší než počet mužů. Procentuálně vyjádřeno je 75 % žen a 26 % mužů.

Tabulka 1. Pohlaví respondentů

Pohlaví	Četnost	%
Ženy	224	74
Muži	79	26
Celkem	303	100

Na grafu č. 1 je tento nepoměr daleko více zřejmý. Červeně jsou zobrazeny ženy a modře muži. Je to v podstatě bez pár procent $\frac{1}{4}$ mužů vůči $\frac{3}{4}$ žen. V grafickém pohledu je znázorněna relativní četnost, tedy poměr mezi proměnnými.

Graf 1. Pohlaví respondentů

Z výzkumu vyplývá, že ženy jsou zastoupeny větším podílem než muži. Je to dané větší ochotou spolupracovat a podílet se při dotazníkovém šetření. Muži v tomto ohledu jsou spíše pohodlnější obětovat osobní čas ke spolupráci.

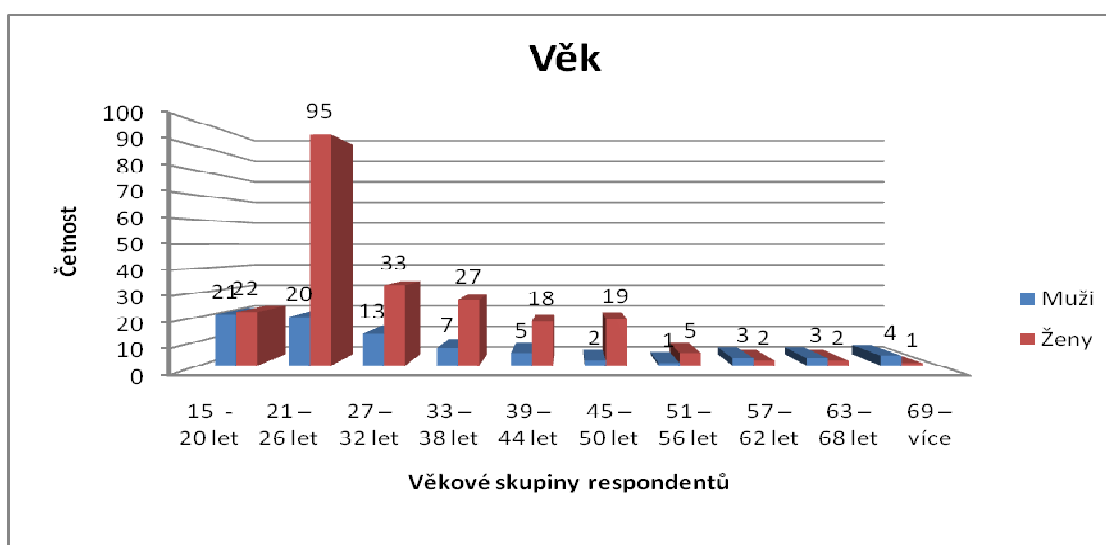
Otázka č. 2: Do jaké věkové skupiny patříte?

Tabulka č. 2 podrobně popisuje věkovou skupinu respondentů, jsou zde vyčísleny četnosti jednotlivých skupin podle věku a pohlaví. Je zde popsána četnost relativní a absolutní celková, poměry mezi muži a ženami stejných věkových skupin a poměry jedné věkové skupiny vůči celkovému počtu respondentů.

Tabulka 2. Věk respondentů

Věk	Četnost	%	Muži	Ženy	Muži %	Ženy %
15 - 20 let	43	14	21	22	6,9	7,3
21 – 26 let	115	38	20	95	6,6	31,4
27 – 32 let	46	15	13	33	4,3	10,9
33 – 38 let	34	11	7	27	2,3	8,9
39 – 44 let	23	8	5	18	1,7	5,9
45 – 50 let	21	7	2	19	0,7	6,3
51 – 56 let	6	2	1	5	0,3	1,7
57 – 62 let	5	2	3	2	1,0	0,7
63 – 68 let	5	2	3	2	1,0	0,7
69 – více	5	2	4	1	1,3	0,3
Celkem	303	100	79	224	26,1	74,1

V grafickém znázornění věku je zřejmé, která skupina je nejčetnější, naopak která má nejméně respondentů. Muži jsou znázorněni modrou barvou a ženy červenou barvou v sloupcovém grafu č. 2.

Graf 2. Věk respondentů

Nejpočetnějšími věkovými skupinami jsou lidé od 15 – 33 let. Neboť mezi touto věkovou skupinou nejčastěji pohybují a dotazníky jsem předával osobně.

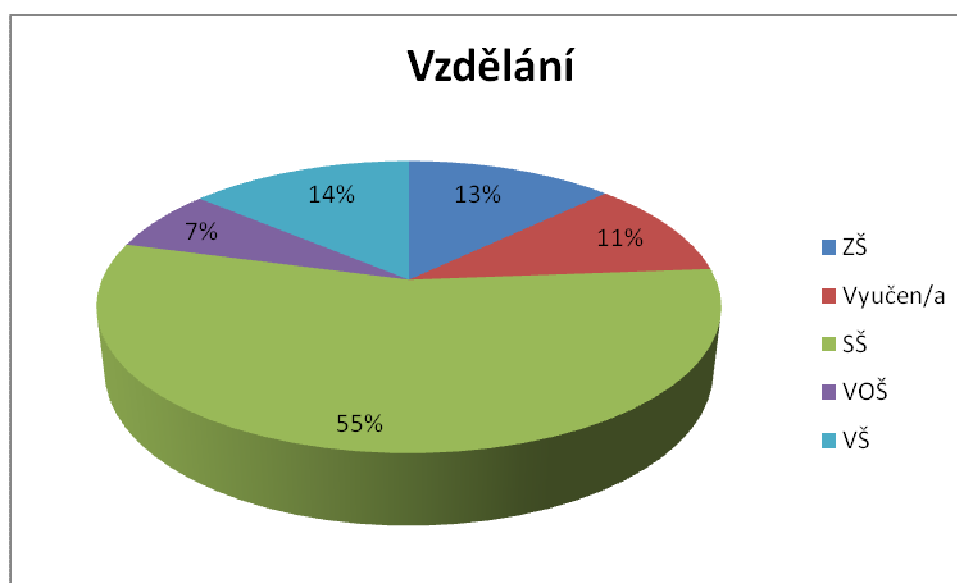
Otázka č. 3: Ukončené vzdělání?

U této otázky č. 3 odpovídali respondenti na pět možností od základního, až po vysokoškolské vzdělání. Výsledky byly zapsány do tabulky č. 3 s vyznačením četností odpovědí.

Tabulka 3. Vzdělání respondentů

Vzdělání	Četnost	%
ZŠ	39	13
Vyučen/a	33	11
SŠ	168	55
VOŠ	21	7
VŠ	42	14
Celkem	303	100

Graf č. 3 vzdělání je výsečový. Znázornění relativní četnosti podle odpovědí dotázaných v pěti, barvami rozdělenými výsečemi. ZŠ je označeno modrou barvou. Vyučen / vyučena má červenou barvu. SŠ je označen zeleně. VOŠ má fialovou barvu a VŠ má bledě modrou.

Graf 3. Vzdělání respondentů

Respondentů se středoškolským vzděláním je nejvíce zastoupených, dále pak následuje vyučen a velká část je i vysokoškolsky vzdělaných.

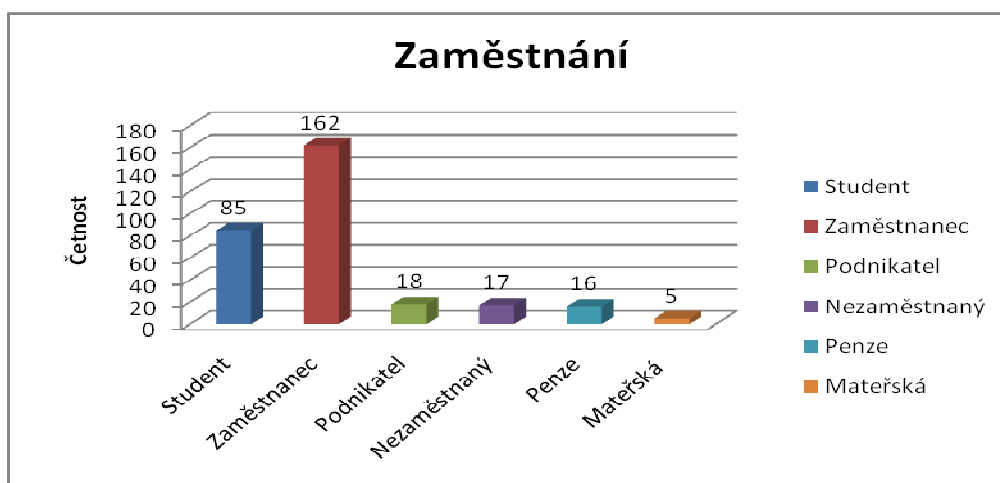
Otázka č. 4: Vaše zaměstnání?

Dotázaní vybírali jednu z pěti možností otázky č. 4 podle současného poměru, v jakém se právě nachází. Je zde šest kategorií. Student, zaměstnanec, podnikatel, nezaměstnaný, penzista a mateřská dovolená, vše zapsáno do tabulky č. 4.

Tabulka 4. Zaměstnání respondentů

Zaměstnání	Četnost	%
Student	85	28
Zaměstnanec	162	53
Podnikatel	18	6
Nezaměstnaný	17	6
Penze	16	5
Mateřská	5	2
Celkem	303	100

Graf č. 4 zaměstnání názorně ukazuje ve sloupcovém znázornění, velikosti jednotlivých skupin zastoupených v grafu a rozlišeny barvami pro přehlednost. Student je značen barvou modrou. Zaměstnanec má barvu modrou. Podnikatel zelenou barvou. Fialovou má nezaměstnaný. Penzista je označený světle modrou barvou a mateřská dovolená oranžovou barvou.

Graf 4. Zaměstnání respondentu

Největší zastoupení je respondentů zaměstnaných a dále pak studujících. Podnikatelů, nezaměstnaných, penzistů a rodičů na mateřské dovolené je zhruba zastoupeno poměrně vyrovnaně mezi sebou.

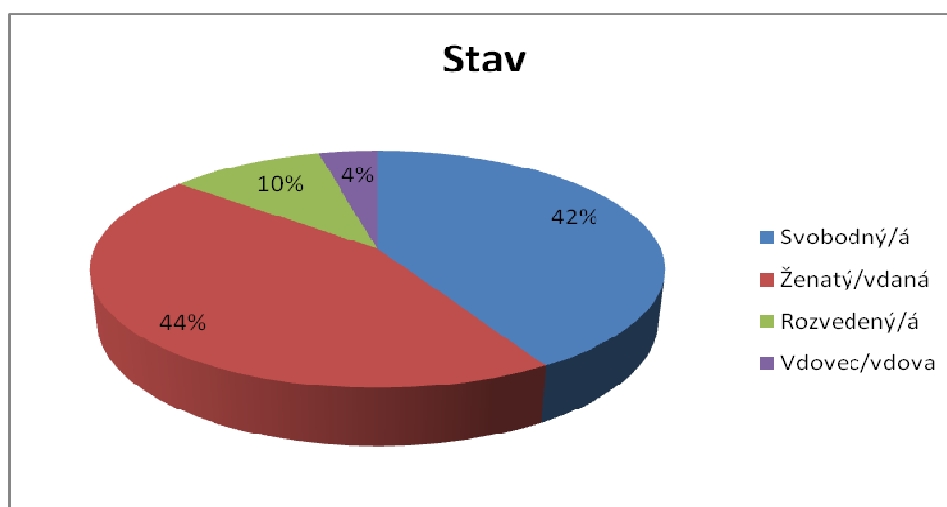
Otázka č. 5: Váš stav?

Tabulka č. 5 znázorňuje čtyři kategorie současného stavu sociálních vazeb dotázaných osob. V prvním sloupci jsou kategorie v druhém, je četnost, třetí sloupec vyhodnocuje četnost relativní, tedy procentuální.

Tabulka 5. Stav

Stav	Počet	%
Svobodný/á	126	42
Ženatý/vdaná	134	44
Rozvedený/á	31	10
Vdovec/vdova	12	4
Celkem	303	100

Pro větší přehlednost je vše zobrazeno ve výsečovém grafu č. 5. Vyhodnocení respondentů relativní četnosti je pro tento stav výsledku více zřejmý a vizuálně přehlednější. Každá kategorie má odlišnou barvu a je i numericky popsána. Modrou barvu představují respondenti svobodní, červenou v manželství, zeleně jsou vyznačeni rozvedení a na konec fialovou barvu mají ti co o partnera přišli.

Graf 5. Stav

Stav respondentů je vyrovnán mezi svobodnými a v manželském svazku. Skupina rozvedených je zastoupena také ve vyšší míře relativní četnosti. Vyjádřené vůči celku.

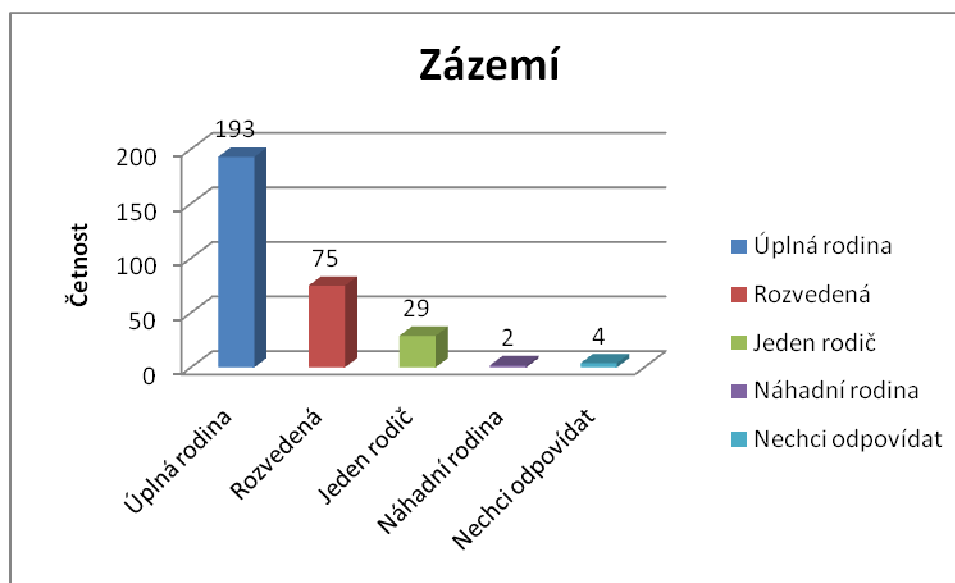
Otázka č. 6: Jaké je Vaše rodinné zázemí?

Na zázemí v rodině dávala odpověď níže uvedená tabulka č. 6. Respondenti zde vybírali z pěti možností, podle toho, z jakých poměrů pocházeli. Nechtělo odpovědět jen 1% dotázaných.

Tabulka 6. Zázemí respondentů

Zázemí	Četnost	%
Úplná rodina	193	64
Rozvedená	75	25
Jeden rodič	29	10
Náhradní rodina	2	1
Nechci odpovídat	4	1
Celkem	303	100

Grafické znázornění, je zobrazeno v sloupcovém grafu č. 6. Podle výšky a barvy jednotlivých grafů poznáme četnost jednotlivých skupin. Úplná rodina má modrou barvu, zatím co její opak, tedy rozvedená, má barvu červenou. Zelenou barvu má jeden rodič a fialovou náhradní rodina. Nechci odpovídat je vyznačen světle modrou barvou.

Graf 6. Zázemí respondentů

Většina respondentů prožila nebo prožívá svůj dosavadní život v úplné rodině. O polovinu v menším měřítku jsou respondenti v rozvedeném stavu a následuje struktura s jedním rodičem, náhradní rodina a malé procento nechtělo na tuto otázku odpovídat.

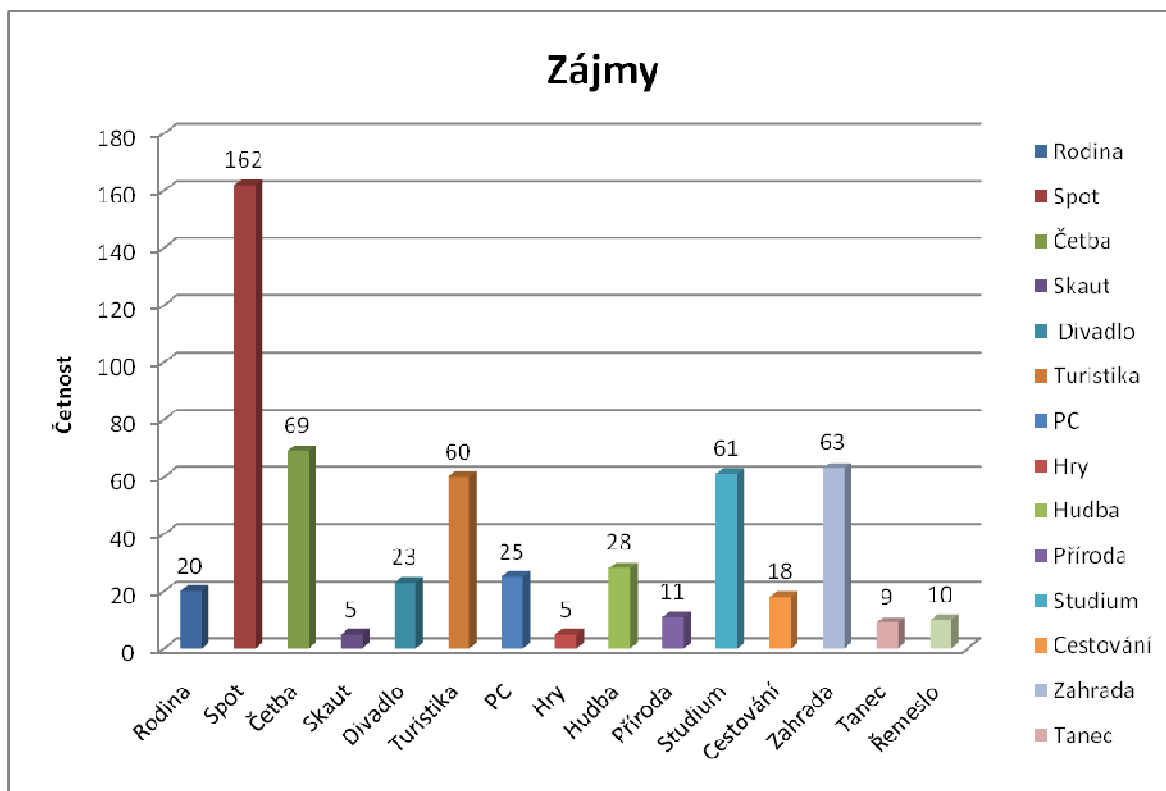
Otázka č. 7: Jaké máte osobní zájmy?

Zde bylo možno napsat více odpovědí. Byla to otevřená otázka č. 7. Každý respondent mohl napsat bez omezení a dané volby. V tabulce č. 7 jsou znázorněny aktivity aktivní či pasivní, které respondenti provozují ve volném čase.

Tabulka 7. Zájmy

Odpověď	Četnost	%
Rodina	20	3,5
Spot	162	28,5
Četba	69	12,1
Skaut	5	0,9
Divadlo	23	4,0
Turistika	60	10,5
PC	25	4,4
Hry	5	0,9
Hudba	28	4,9
Příroda	11	1,9
Studium	61	10,7
Cestování	18	3,2
Zahrada	63	11,1
Tanec	9	1,6
Řemeslo	10	1,8
Celkem	569	100

Graf č. 7 zájmů ukazuje více sloupců, bylo tomu dáno tím, že u otevřené otázky nebyli dotázáni ničím omezeni. Je zde znázorněno 15 volnočasových aktivit. Jednotlivé aktivity mají svoji barvu. Rodina má modrou barvu. Sport červenou barvu. Četba má barvu zelenou. Fialovou barvu jevyznačen skaut. Aktivita divadlo má světle modrou barvu. Turistika je označena hnědou barvou. Blankytnou barvou je označeno PC. Hry mají barvu tyrkysovou. Světle zelenou má hudba. Příroda je světle fialová. Tmavě modré je studium. Cestování má barvu oranžovou. Šedomodrá je aktivita zahrada. Tabec je označen růžovou barvou. Řemeslo má šedou barvu.

Graf 7. Zájmy respondentů

Bylo nutné vyhodnotit více odpovědí respondentů, protože otázka byla otevřená. Četnost je nejvyšší u zájmu sport, ostatní jako je četba, zahrada, turistika a studium jsou vyrovnané a zastoupené ve vyšším počtu. Zbývající jsou zastoupeny jen v malém počtu.

Otázka č. 8: Jakého jste vyznání?

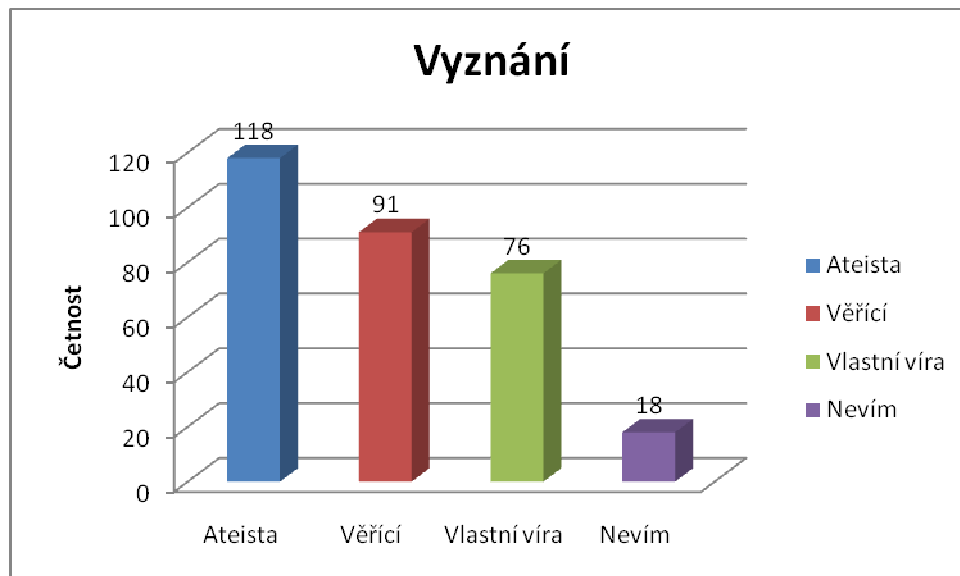
Dotázaní odpovídali podle toho, v co nebo v koho věří. Výsledky výzkumu jsou zapsány v tabulce č. 8 uvedené níže. Výběr byl možný ze čtyř kategorií.

Tabulka 8. Vyznání respondentů

Vyznání	Četnost	%
Ateista	118	39
Věřící	91	30
Vlastní víra	76	25
Nevím	18	6
Celkem	303	100

Grafické znázornění poměrem mezi kategoriemi v otázce vyznání, ukazuje níže uvedený v sloupcovém grafu č. 8 uvedeným níže. Sloupce jsou barevně rozdělené podle kategorií

odpovědí. Modrou má ateista. Červenou představuje věřící. Vlastní víra má přidělenou zelenou a odpověď nevím fialovou.

Graf 8. Vyznání respondentů

Ze zkoumaného souboru respondentů je nejvíce zastoupena skupina ateistů, následují věřící a zajímavé je, že kategorii vlastní víra označilo 76 dotázaných, což je 25 % z celkového souboru. Neví 6 %, to znamená, že neví zda v něco věří nebo ne.

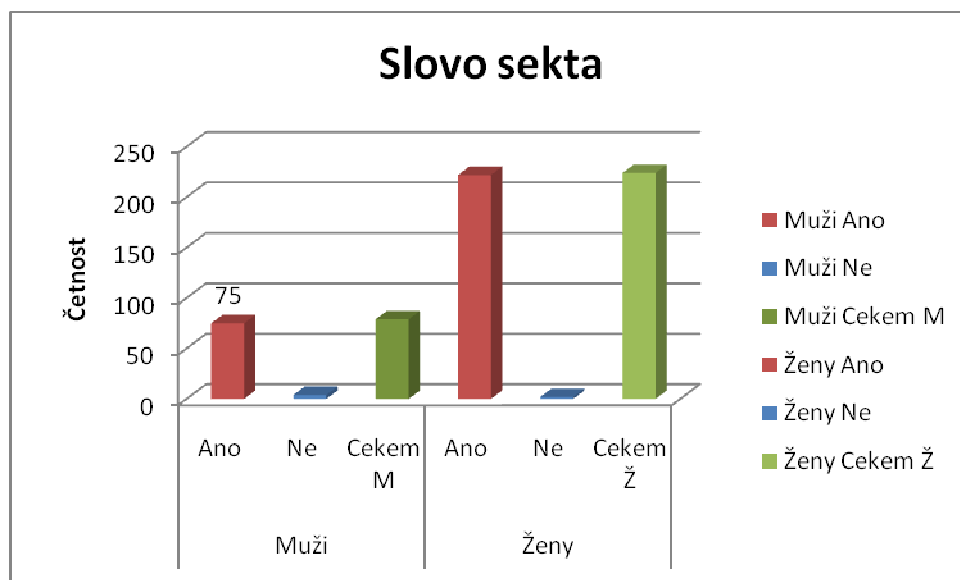
Otázka č. 9: Slyšeli jste někdy slovo sekta?

Na slovo sekta odpovídali dotázaní rozdělení na dvě skupiny podle pohlaví na muže a ženy. Odpovídali jen na dvě možnosti výběru ano či ne. Zapsáno v tabulce níže č. 9.

Tabulka 9. Slovo sekta

Respondenti	Odpověď	Četnost	%
Muži	Ano	75	95
	Ne	4	5
	Cekem M	79	100
Ženy	Ano	222	99
	Ne	2	1
	Cekem Ž	224	100
Celkem	M+Ž	303	100
	Ano	297	98
	Ne	6	2

V grafu č. 9 je tato studie rozdělena do sloupců podle respondentů, jejich pohlaví odpovědí. Volba ano je reprezentována červenou barvou, volba ne modrou. Zelenou barvou byl označen celkový počet respondentů.

Graf 9. Slovo sekta

Tento dotaz jsem rozdělil na muže a ženy, abych porovnal rozdíly v jejich odpovědích. Ty byly shodné. Slovo sekta slyšelo 297 z 303 dotázaných respondentů.

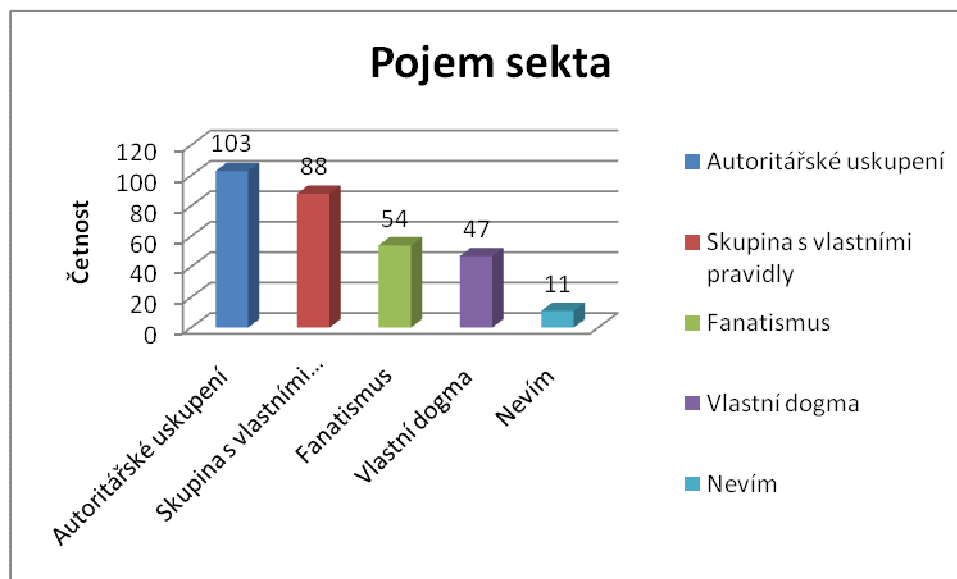
Otázka č. 10: Jak chápete pojem sekta?

Výsledky u této otevřené otázky č. 10 byly tříděny do pěti kategorií a numericky zapsány do tabulky č. 10. Pokud někdo neodpověděl, byl vyhodnocen a zařazen do kategorie nevím. Vzniklo pět kategorií odpovědí dotázaných respondentů.

Tabulka 10. Pojem sekta

Odpověď	Četnost	%
Autoritářské uskupení	103	34
Skupina s vlastními pravidly	88	29
Fanatismus	54	18
Vlastní dogma	47	16
Nevím	11	4
Celkem	303	100

Výsledky zapsané v tabulce, byly následně graficky znázorněny pro lepší orientaci v grafu č. 10. Rozdělení odpovědí podle barev. Jednotlivá barva představuje kategorii přiřazené odpovědi a zapsané s počty respondentů. Autoritářské uskupení je označeno barvou modrou. Skupina s vlastními pravidly má barvu červenou. Fanatismus má zelenou barvu. Fialové je vlastní dogma a odpověď nevím je označena světle modrou barvou.

Graf 10. Pojem sekta

Tato otázka měla zjistit, jak respondenti chápou pojem sekta (nové alternativní náboženské hnutí). Nejčetnější odpovědi u otevřeného dotazu byla označena kategorie pojmem autoritářské uskupení. Dále pak následovala skupina s vlastními pravidly, fanatismus a vlastní dogma. Zde jsem se setkal s odpovědí nevím v počtu 4 %.

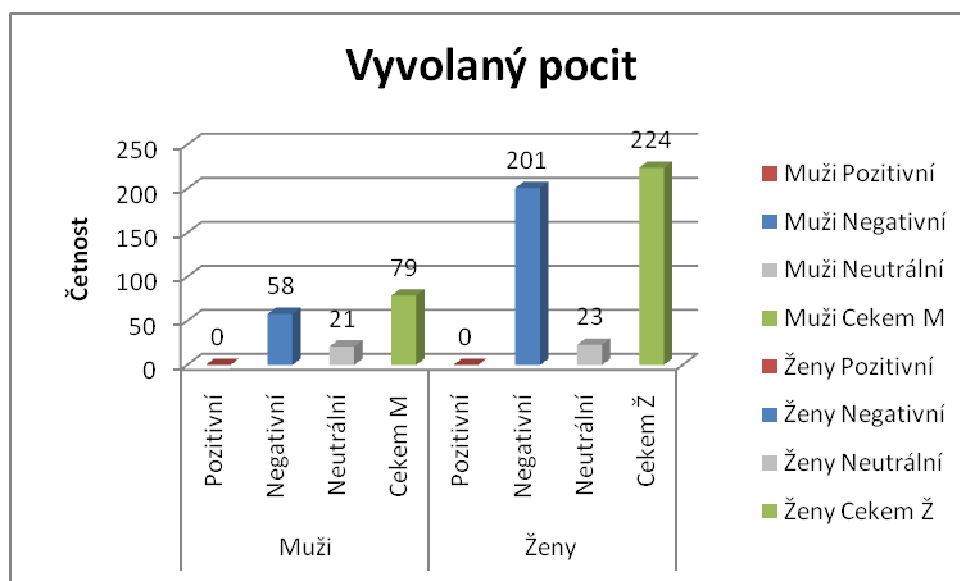
Otázka č. 11: Jaké pocity ve Vás slovo sekta vyvolává?

Tabulka č. 11 popisuje odpovědi na položenou otázku. Respondenti byli tříděni na muže a ženy. Možnosti odpovědí byly tři, pozitivní, negativní a neutrální.

Tabulka 11. Vyvolaný pocit u respondentů

Respondenti	Odpověď	Četnost	%
Muži	Pozitivní	0	0
	Negativní	58	73
	Neutrální	21	27
	Cekem M	79	100
Ženy	Pozitivní	0	0
	Negativní	201	90
	Neutrální	23	10
	Cekem Ž	224	100
Celkem	Pozitivní	0	0
	Negativní	259	85
	Neutrální	44	15
	M+Ž	303	100

Vyvolaný pocit, při slově sekta je přehledně značené v níže uvedeném grafu č. 11. Pozitivní pocit má barvu červenou. Negativní pocit je označen modrou barvou. Neutrální má šedou a zelená je celkový počet respondentů.

Graf 11. Vyvolaný pocit u respondentů

Respondenty jsem rozčlenil opět na muže a ženy pro porovnání odpovědí těchto dvou skupin. Zde není, žádný rozdíl mezi odpovědí mužů a žen. Jsou prakticky totožné. Negativní pocit slovo sekta vyvolává u 85 %. Neutrální pocit u 15 %. Pozitivní 0 %.

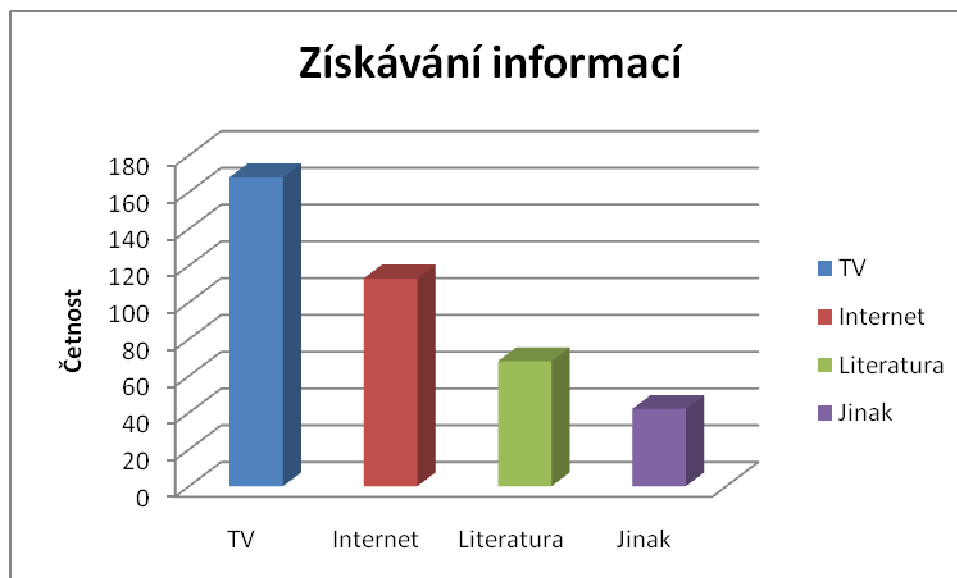
Otázka č. 12: Z jakých zdrojů se nejčastěji dozvídáte informace o sektách?

Informace o sektách byla otázka č. 12 členěná do čtyř možností. Poslední možnost jinak, byla částečně otevřená. Ptala se, pokud nevyhovovali předchozí možnosti. Jak, jinak? Výsledky byly zapsány v tabulce č. 12.

Tabulka 12. Získávání informací

Zdroje	Četnost	%
TV	168	43
Internet	113	29
Literatura	68	17
Jinak	42	11
Celkem	391	100

Sloupcový graf č. 12 ukazuje výsledek této otázky. Modrá barva znázorňuje zdroj z TV. Červená informace z internetu. Zelená literaturu a pro čerpání z jiných zdrojů je barva fialová.

Graf 12. Získávání informací

Dotazovaní v první řadě uváděli, že o sektách se dozvídají nejčastěji z televize. Poté prohlížením internetu a čtením různorodých publikací a literatury. 11 % respondentů získalo informace o sektách jinak.

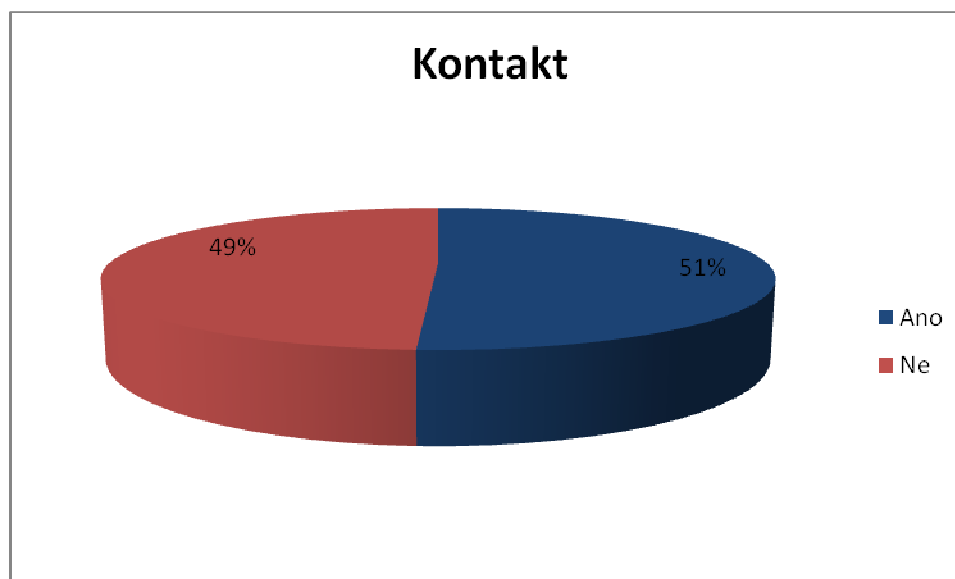
Otázka č. 13: Byly jste někdy někým ze sekty (náboženského hnutí) kontaktováni? Pokud ano, jak?

Rozdělení u tohoto dotazu č. 13 bylo na odpověď - ano nebo ne. Pokud někdo odpověděl - ano, následovala otázka č. 13. 1 a otevřená odpověď. Ta byla dále tříděna a zapsána do podtabulky č. 13. 1. Výsledky byly zapsány přehledně tabulky č. 13.

Tabulka 13. Kontakt

Odpověď	Četnost	%
Ano	154	51
Ne	149	49
celkem	303	100

Graf č. 13 je rozdělený do dvou výsečí relativních četností. Modrá značí odpověď - ano. Červená znamená odpověď - ne.

Graf 13. Kontakt

Víc než polovina respondentů byla v minulosti kontaktována nějakou sektou (novým náboženským hnutím), oproti tomu se druhá polovina s žádným kontaktem nikdy

nesetkala. Pokud dotázaní odpověděli ano, následovala otázka, jak a kde ke kontaktu došlo. Odpovědi jsem rozdělil do kategorií.

Otázka č. 13.1: Jak kontaktováni?

Odpovědi ano vznikla další podotázka jak? Ta je zpracována do podtabulky č. 13.1, která má dvě položky odpovědí.

Tabulka 13.1. Jak kontaktováni

Odpověď ANO	Četnost	%
Doma	81	53
Ulice	73	47
Celkem	154	100

Ve výšečovém grafu č. 13.1 je barevně znázorněno, kde byli respondenti nejčastěji kontaktováni. Kategorie odpovědi doma má modrou barvu. Odpověď na ulici je označeno červenou barvou.

Graf 13.1. Jak kontaktováni

Ke kontaktu s členy sekty nebo náboženského hnutí docházelo nejčastěji v domácím prostředí, kdy dotázaní, osobně někdo navštívil s nabídkou seznámení se s filozofií náboženské komunity. Na ulici ke kontaktu docházelo o nepatrný počet méně často.

Otázka č. 14: Setkali jste se někdy s nějakým členem sekty, jaké?

Respondenti měli na výběr ze dvou nabízených možností. Jednou z voleb, byla volba ano a druhá - ne. Pokud dotázaný odpověděl na otázku č. 14 - ano, následovala otázka č. 14. 1, jaké sekty?

Tabulka 14. Setkání se členem sekty

Odpověď	Četnost	%
Ano	161	53
Ne	142	47
Celkem	303	100

Graf č. 14 je rozdělený na dvě výšeče. Znárodnuje poměr mezi proměnnými relativní četnosti, v našem případě jde o odpovědi ano a ne. Modrá výšeče znamená odpověď - ano. Výšeče červená je odpověď - ne.

Graf 14. Setkání se členem sekty

Zde jsem opět rozdělil odpověď č. 14, pokud byla kladná do dalších kategorií. S nějakým členem sekty (nové náboženské hnutí) se setkalo se 53 % dotázaných a 47 % se s nikým neseťkalo. Na odpověď - ano novazuje otázka „Se členem jaké sekty?“

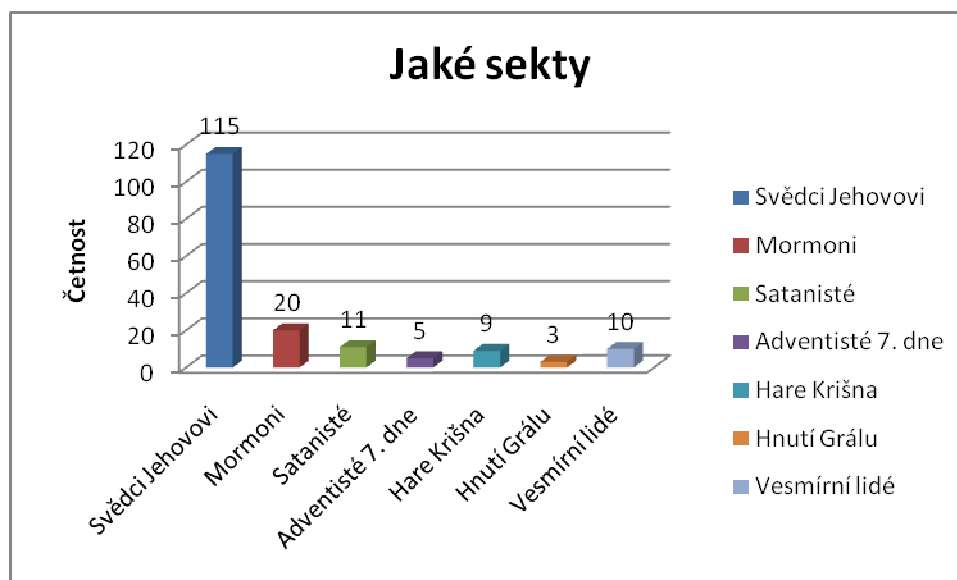
Otázka č. 14.1: Jaké sekty?

Následuje podtabulka č. 14.1, která navazuje na odpověď - ano. Člen jaké, sekty? Výsledky jsou roztrženy a zapsány do tabulky podle kategorizace.

Tabulka 14.1. Jaké sekty

Odpověď ANO	Četnost	%
Svědci Jehovovi	115	66
Mormoni	20	12
Satanisté	11	6
Adventisté 7. dne	5	3
Hare Krišna	9	5
Hnutí Grálu	3	2
Vesmírní lidé	10	6
Celkem	173	100

Výsledky byly znázorněny i grafickou formou. Vzniklo sedm skupina řazení v grafu na barevné sloupce. Každá kategorie má určenou barvu pro jednotlivý sloupec. Svědci Jehovovi jsou značeni modrou barvou. Mormoni mají barvu červenou. Zelenou jsou označeni satanisté. Adventisté 7. dne mají barvu fialovou. Bledě modrou má barvu Hare Krišna. Hnutí Grálu má barvu oranžovou a vesmírní lidé jsou označeni šedou barvou.

Graf 14.1. Jaké sekty

U této otázky bylo možné napsat více odpovědí. Nejčastější odpovědí byly Svědci Jehovovi, protože jsou u nás nejvíce aktivním náboženským hnutím, které má nejvíce

agitátorů v terénu. Následují Mormoni s důvodem menší četnosti je, že v České republice mají méně členů a jsou většinou vysláni ze zahraničí. Tímto zde mají menší základnu. Praktiky kontaktování jsou téměř totožné s náboženským hnutím Svědků Jehovových. Ostatní jsou zastoupeni v malých počtech. Jako například Satanisté 6 %, Adventisté 7. dne 3 %, Hare Krišna 5 %, Hnutí grálu 2 %, Vesmírní lidé 6 %.

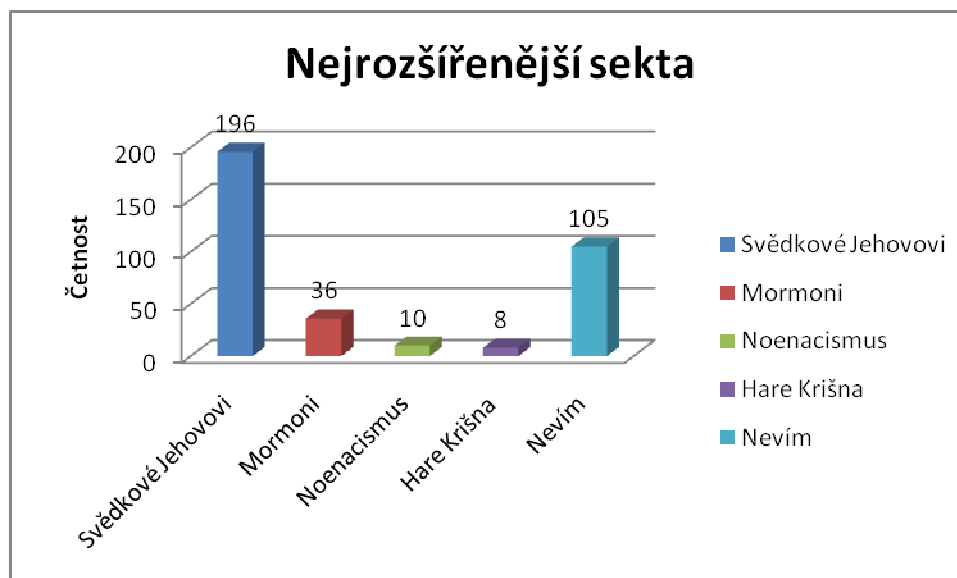
Otázka č. 15: Která je podle Vás nejrozšířenější sekta, náboženské hnutí?

Jednalo se o otevřenou (nekonstruovanou položku) položku. Dotázaní měli možnost napsat neomezený počet položek. Následně proběhlo třídění druhů. Výsledek výzkumu je zpracován do níže uvedených kategorií v tabulce č. 15.

Tabulka 15. Nejrozšířenější sekta

Odpověď	Četnost	%
Svědkové Jehovovi	196	55
Mormoni	36	10
Neonacismus	10	3
Hare Krišna	8	2
Nevím	105	30
Celkem	355	100

Výzkum a jeho výsledek je vyznačen do sloupcového grafu č. 15 podle druhu. Každý druh odpovědi má svou barvu. Svědci Jehovovi označení modrou barvou. Mormoni označení červenou barvou. Neonacisti jsou označení zelenou barvou a hnutí Hare Krišna, barvou fialovou. Odpověď - nevím, je označena světle modrou barvou.

Graf 15. Nejrozšířenější sekta

Respondenti uváděli na prvním místě Svědky Jehovovi, kteří byli zastoupeni největší skupinou 55 % odpovědí. Za nimi následovala odpověď - nevím zastoupena v 30 %. Mormony odpovědělo 10 % dotázaných. Dokonce zde byl zastoupen i neonacismus. Hare Krišna odpovědělo jen 2 % dotázaných.

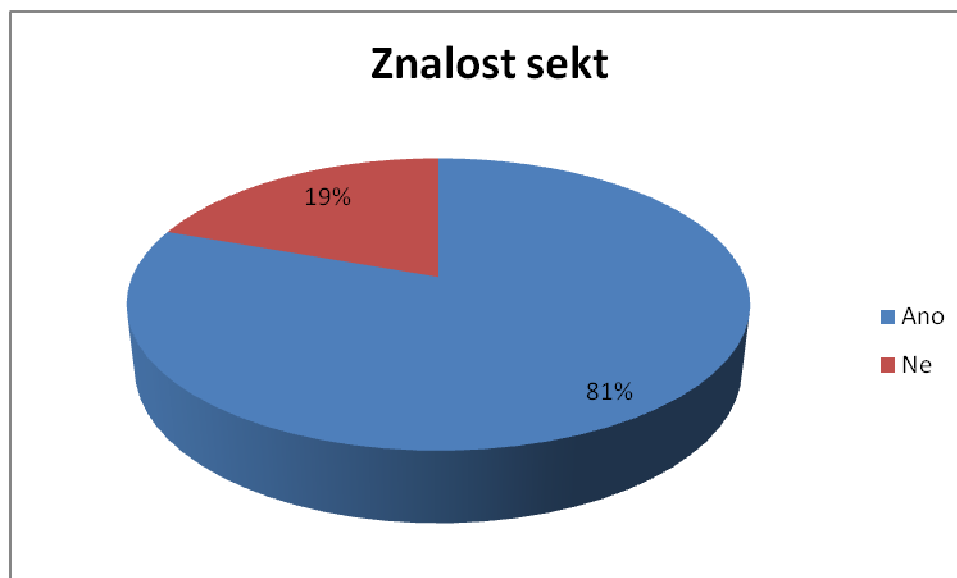
Otázka č. 16: Znáte nějaké sekty, jaké?

Otázka s volbou ano a ne. Při odpovědi respondenta - ano, následuje otevřená položka a otázka jaké sekty? Vyhodnocení výsledků v tabulce č. 16.

Tabulka 16. Znalost sekt

Odpověď	Četnost	%
Ano	244	81
Ne	59	19
Celkem	303	100

Grafické znázornění u této otázky je vyznačeno ve výsečovém grafu č. 16. Jsou v něm znázorněné dvě položky označené barvami. Odpověď respondentů - ano, má označení barvou modrou. Odpověď - ne má přidělenou barvou červenou. Položky jsou vyčísleny relativní četností.

Graf 16. Znalost sekt

Počet odpovědí ano na otázku, bylo vysoké. Z 303 dotazovaných odpovědělo 244 dotázaných - ano. Neznalost uvedlo 59 respondentů. Pokud byla odpověď - ano následovala otevřená otázka.

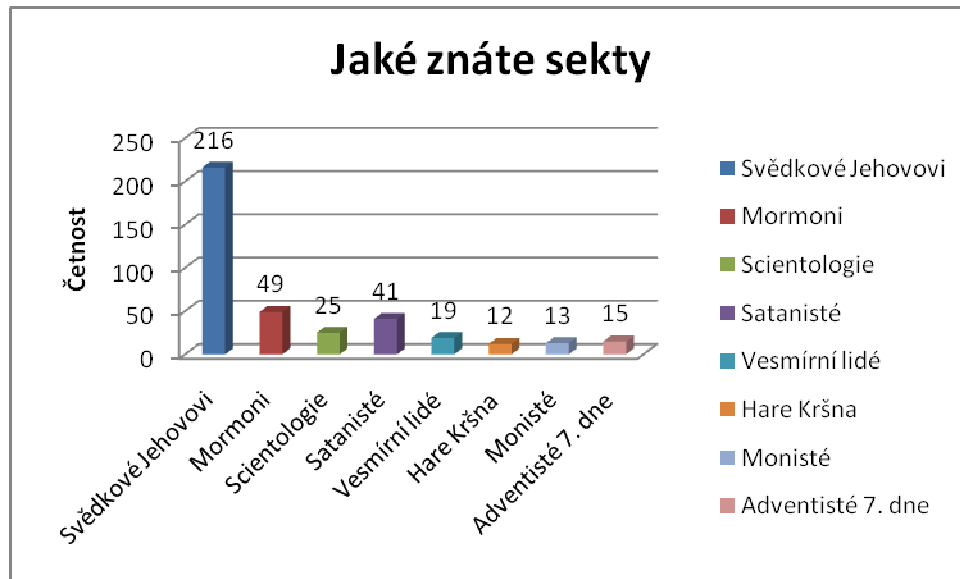
Otázka č. 16.1: Jaké znáte sekty?

U této nestrukturované položky bylo možno odpovídat bez omezení. Třídění pomocí kategorizace. Výsledky jsou zapsány do podtabulky č. 16.1.

Tabulka 16.1. Jaké znáte sekty

Odpověď	Četnost	%
Svědkové Jehovovi	216	55
Mormoni	49	13
Scientologie	25	6
Satanisté	41	11
Vesmírní lidé	19	5
Hare Kršna	12	3
Monisté	13	3
Adventisté 7. dne	15	4
Celkem	390	100

Odpověď jaké sekty? Je vyhodnocena v grafu č. 16.1. Zobrazení je pomocí barev a absolutní četnosti.

Graf 16.1 Jaké znáte sekty

Zde bylo možné napsat více odpovědí. Jako u předchozích odpovědí je opět nejznámější sektou (náboženským hnutím) Svědkové Jehovovi, zastoupeni velkou absolutní četností 55 %. Následují Mormoni 13 % a Satanisté 11 %. Ostatní sekty se pohybují v rozmezí od 12 % - 19 % zastoupení.

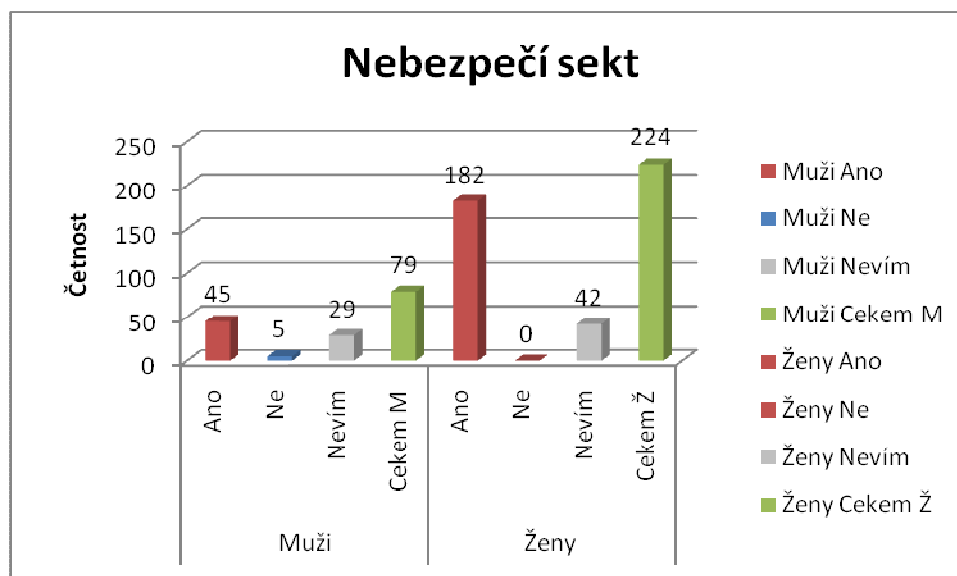
Otázka č. 17: Jsou podle Vás sekty nebezpečné, pokud ano čím?

Tabulka č. 17 je rozdělena na respondenty podle pohlaví na muže a ženy. Možnosti odpovědí byly tři, ano, ne a nevím. Jestliže dotázaní opověděli ano, následovala otevřená otázka čím? Odpovědi byly tříděny podle skupin odpovědí do kategorií.

Tabulka 17. Nebezpečí sekt

Respondenti	Odpověď	Četnost	%
Muži	Ano	45	57
	Ne	5	6
	Nevím	29	37
	Cekem M	79	100
Ženy	Ano	182	81
	Ne	0	0
	Nevím	42	19
	Cekem Ž	224	100
Celkem	Ano	227	75
	Ne	5	2
	Nevím	71	23
	M+Ž	303	100

Následný graf č. 17 je rozčleněn podle odpovědí mužů a žen. Barvou červenou je zobrazena odpověď - ano. Modrá barva značí odpověď - ne. Šedá představuje odpověď - nevím a zelená celkové četnosti respondentů.

Graf 17. Nebezpečnost sekt

Chtěl jsem zjistit, zda jsou zde rozdíly v odpovědích u mužů a žen. Proto jsem je rozčlenil na tyhle dvě skupiny. Dále pak následuje členění podle kladné odpovědi - ano. Zde dotázaný má možnost specifikovat čím je sekta nebezpečnou pro společnost.

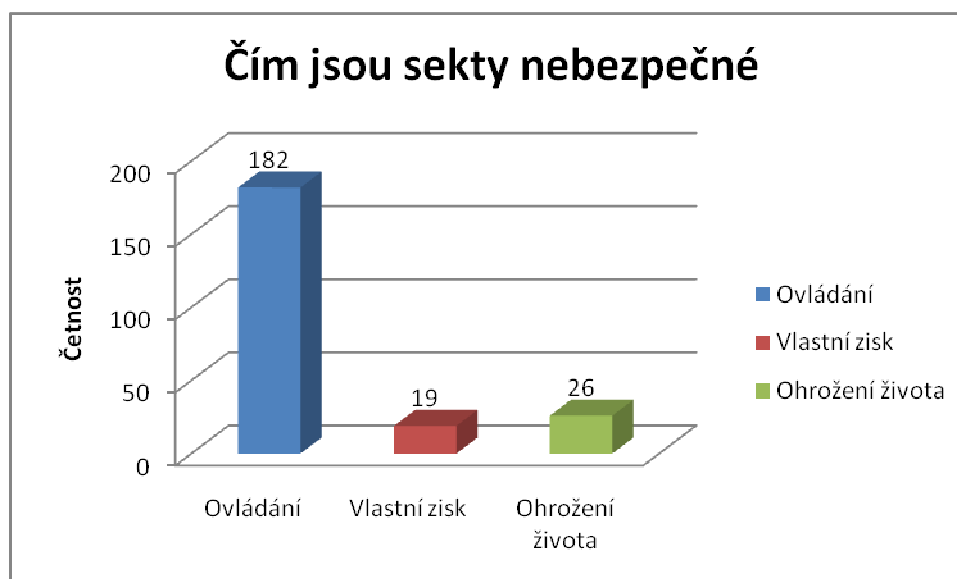
Otázka č. 17.1: Čím jsou sekty nebezpečné?

Otevřená otázka pokud ano, čím jsou nebezpečné sekty? Vznikly tyto tři kategorie odpovědí respondentů. Vyhodnocení v podtabulce č. 17.1.

Tabulka 17.1. Čím jsou sekty nebezpečné

Odpověď ANO	Četnost	%
Ovládání	182	80
Vlastní zisk	19	8
Ohrožení života	26	11
Celkem	227	100

V grafu č 17.1 je výsledek převeden do sloupců. Jednotlivé sloupce představují odpovědi dotázaných. Modrá barva symbolizuje odpověď ovládání. Červená vlastní zisk a zelená znamená ohrožení života.

Graf 17.1. Čím jsou sekty nebezpečné

Odpovědi bylo nutné rozčlenit kategorizací, na tři skupiny. Sekta (nové alternativní náboženské hnutí) nejvíce nebezpečné tím, že ovládá své členy, odpovědělo 80 %. Méně

početná skupina měla za to, že jsou nebezpečné tím, že ohrožují zdraví a život svých členů a poslední skupina dotázaných si myslí, že je sekta nebezpečná finančním profitováním ze svých stoupenců.

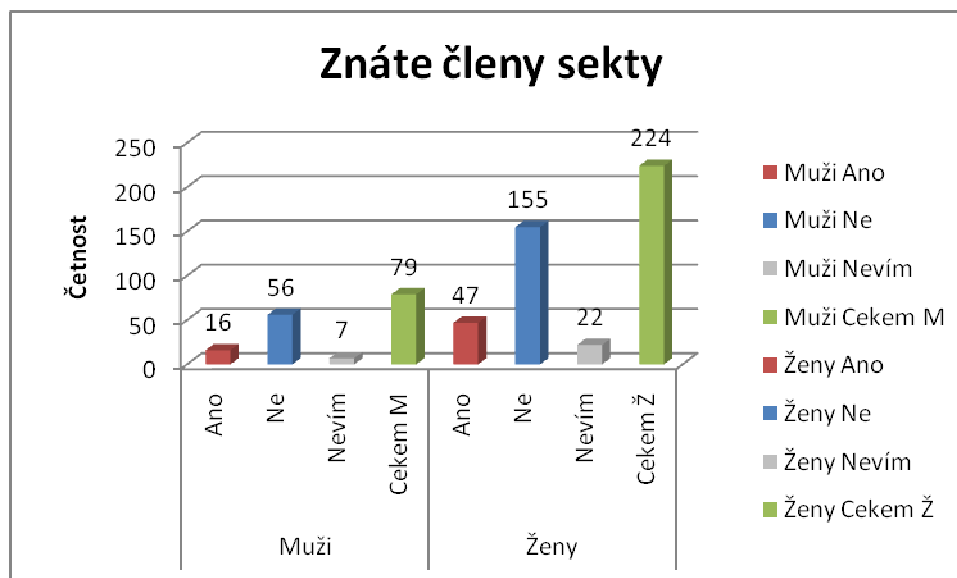
18. Znáte někoho, kdo byl nebo stále je členem sekty (nové náboženské hnutí)?

Dotázaní byli rozděleni na dvě skupiny muže a ženy. Otázka byla uzavřená. Odpověďt bylo možno na tři nabízené možnosti ano, ne a nevím. Je zde numericky zakreslena četnost v tabulce č. 18.

Tabulka 18. Znáte členy sekty

Respondenti	Odpověď'	Četnost	%
Muži	Ano	16	20
	Ne	56	71
	Nevím	7	9
	Cekem M	79	100
Ženy	Ano	47	21
	Ne	155	69
	Nevím	22	10
	Cekem Ž	224	100
Celkem	Ano	63	21
	Ne	211	70
	Nevím	29	10
	M+Ž	303	100

Vyjádřené výsledky výzkumu jsou viditelné v grafu č. 18. Odpověď – ano, je označena červenou barvou. Modrá je pro tvrzení ne a šedá možnost nevím. Zelená znázorňuje celkovou četnost.

Graf 18. Znáte členy sekty

Pro objektivní pohled myšlení dotázaných byla vyhodnocena daná otázka zvlášť pro muže a ženy. Zde odlišnost pohlaví v malých rozdílech myšlení mužů a žen byly téměř totožné. Odpovědi se shodovaly u obou skupin.

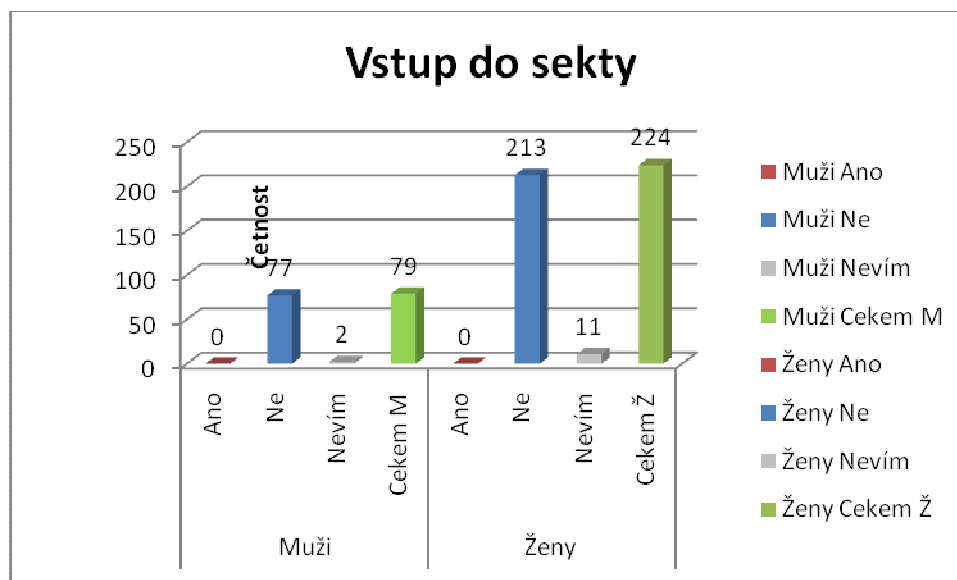
Otázka č. 19: Stali byste se někdy členem sekty? Pokud ano proč?

Rozdělení na skupiny podle pohlaví. Tabulka č. 19 obsahuje uzavřené jednoduché odpovědi na ano, ne a nevím. Volba - ano dále otvírá možnost nestrukturované otevřené položky.

Tabulka 19. Vstup do sekty

Respondenti	Odpověď	Četnost	%
Muži	Ano	0	0
	Ne	77	97
	Nevím	2	3
	Celkem M	79	100
Ženy	Ano	0	0
	Ne	213	95
	Nevím	11	5
	Celkem Ž	224	100
Celkem	Ano	0	0
	Ne	290	96
	Nevím	11	4
	M+Ž	303	100

Graf č. 19 výsledných hodnot je rozdělen na muže a ženy. Konečné jednoduché odpovědi jsou pak členěny podle barev. Pro volbu - ano je zvolena barva červená. Pro volbu - ne barva modrá. Šedá barva označuje odpověď - nevím a zelená celkový počet odpovídajících.

Graf 19. Vstup do sekty

Respondenti s obou skupin mají stejný názor na vstup do sekt. Nikdo neopověděl - ano. Ne - odpovědělo 96 % dotázaných. Zajímavé je, že odpovědi - nevím, zvolili 4 % z celkového počtu.

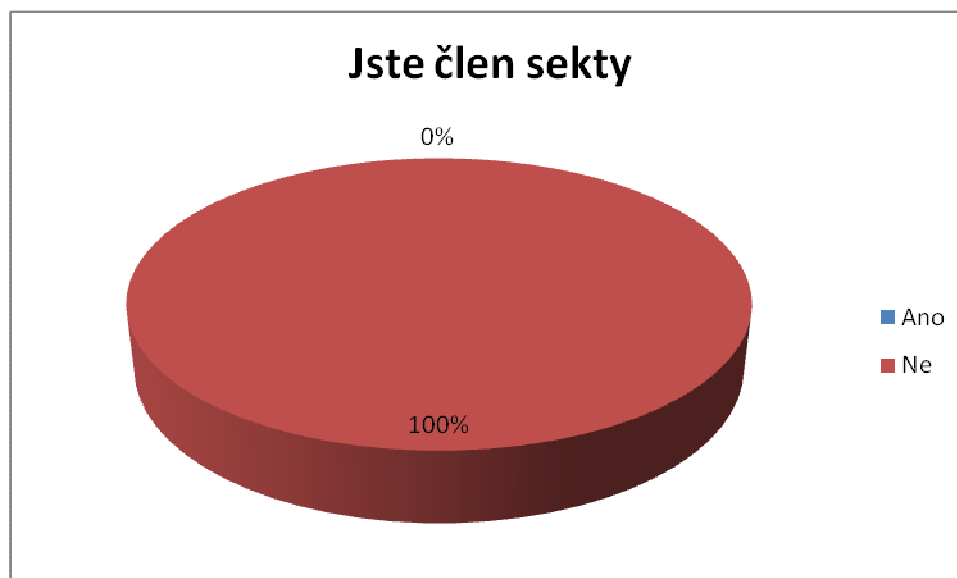
Otázka č. 20: Jste vy sám členem nějaké sekty?

U této uzavřené strukturované položky bylo možné odpovědět jen na dvě jednoduché možnosti ano nebo ne. Vyhodnocení v tabulce č. 20.

Tabulka 20. Jste člen sekty

Odpověď	Četnost	%
Ano	0	0
Ne	303	100
Celkem	303	100

Zde jsou položky vyhodnoceny ve výšečovém grafu č. 20. Odpovědi mají pro orientaci určené barvy. Položka - ano, má pro označení barvu modrou. Položka - ne, má barvu červenou. Výsledek je vyobrazen v absolutní četnosti.

Graf 20. Jste člen sekty

Nikdo s respondentů není členem žádné sekty (nové náboženského hnutí).

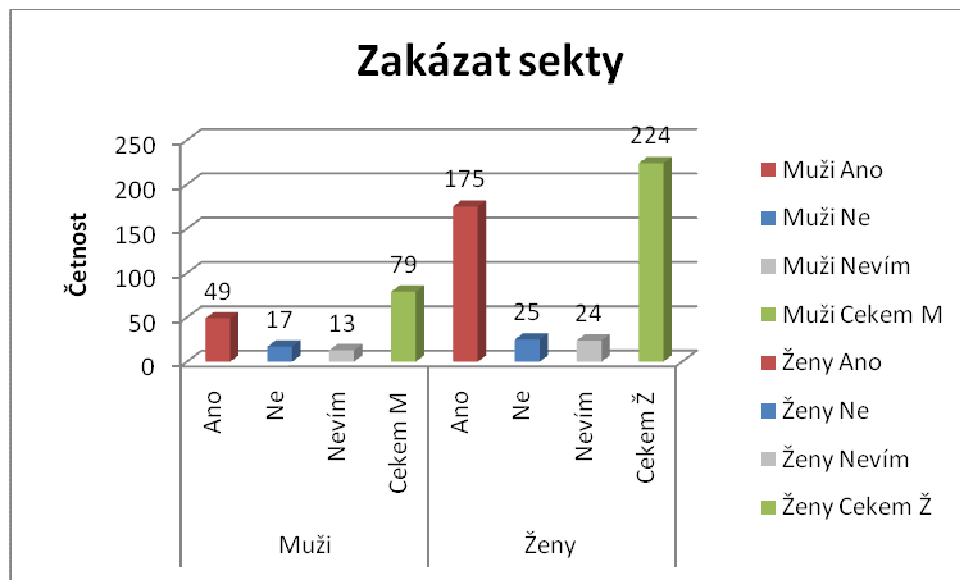
Otázka č. 21: Jste pro, aby se nebezpečné sekty zakázaly?

Respondenti rozdělení podle pohlaví odpovídali na jednoduché uzavřené položky. Volba bylo daná. První možnost byla ano. Druhá možnost ne a třetí možnost nevím. Výsledky četností jsou uvedeny níže v tabulce č. 21.

Tabulka 21. Zakázat sekty

Respondenti	Odpověď	Četnost	%
Muži	Ano	49	62
	Ne	17	22
	Nevím	13	16
	Cekem M	79	100
Ženy	Ano	175	78
	Ne	25	11
	Nevím	24	11
	Cekem Ž	224	100
Celkem	Ano	224	74
	Ne	42	14
	Nevím	37	12
	M+Ž	303	100

Grafické zobrazení otázky, popisuje graf č. 21 uvedený níže. Je členěn do barevných sloupců, pro větší orientaci v grafu. Jsou zde znázorněny odpovědi v těchto barvách. Ano v červené barvě, ne v modré barvě. Položka - nevím má barvu šedou a celkový počet respondentů má zelenou barvu.

Graf 21. Zakázat sekty

Muži vnímají méně nebezpečně zakázané sekty (nové náboženské hnutí) než ženy. Na otázku, zda jsou pro, aby se nebezpečné sekty (nové náboženské hnutí) zakázaly, odpovědělo pro ano 62 %, zatím co pro ne 22 %. Nevím 16 % dotázaných. Vyplývá to z toho, že muži jsou od přírody silnější a tím i odvážnější. Ženy odpověděly na stejnou otázku ano 78 %, pro ne a nevím shodně 11 %.

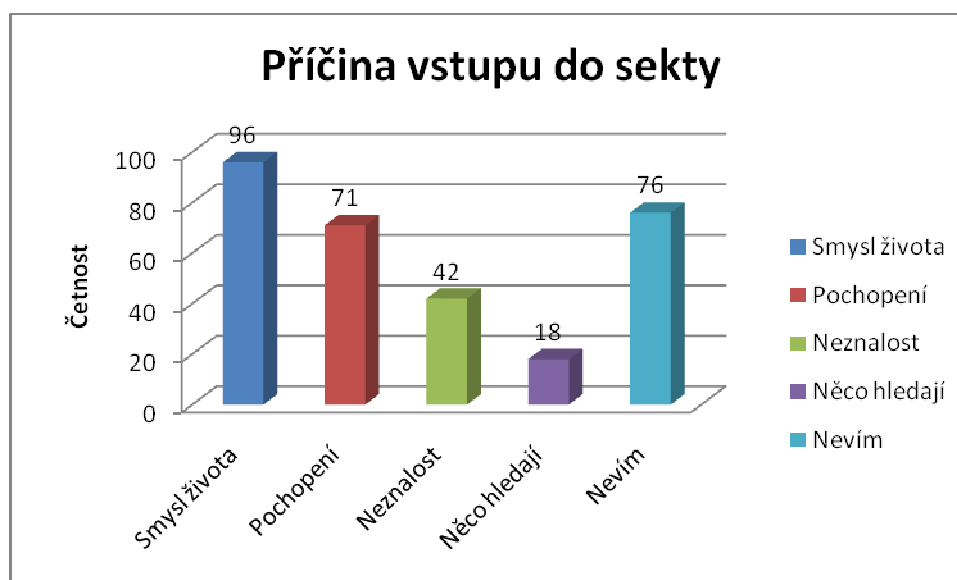
Otázka č. 22: Proč podle Vás vstupují lidé do sekty?

Výsledek u této otevřené položky byl získán tříděním a následnou kategorizací podle smyslu odpovědí respondentů. Tříděním vzniklo pět kategorií. V první byla odpověď smysl život. U druhé - lidé hledají pochopení. Třetí napsali neznalost. Čtvrtá skupina něco hledá a nakonec za páté, respondenti nevěděli proč. Výsledky zapsány do tabulky č. 22.

Tabulka 22. Příčina vstupu do sekty

Odpověď	Četnost	%
Smysl života	96	32
Pochopení	71	23
Neznalost	42	14
Něco hledají	18	6
Nevím	76	25
Celkem	303	100

Data výsledku byla zapsána pomocí četnosti odpovědí do grafu č. 22 a členěna barvami každé odpovědi. Smysl života je označen barvou modrou. Pochopení má barvu červenou. Zelená označuje neznalost. Něco hledají má fialovou barvu a na posled světle modrou je značena odpověď - nevím.

Graf 22. Příčina vstupu do sekty

Příčina vstup do sekty. U této otevřené otázky respondenti považovali za nejdůležitější příčinu vstupu do sekty (nové náboženské hnutí) hledání Smyslu života 32 %. Na druhém

místě je odpověď - nevím 25 %. Dále je pak - pochopení 23 %, následuje neznalost 14 % a nakonec - něco hledají 6 %. Smysl života a s tím spojená vlastní spokojenost je prioritou pro každého z nás.

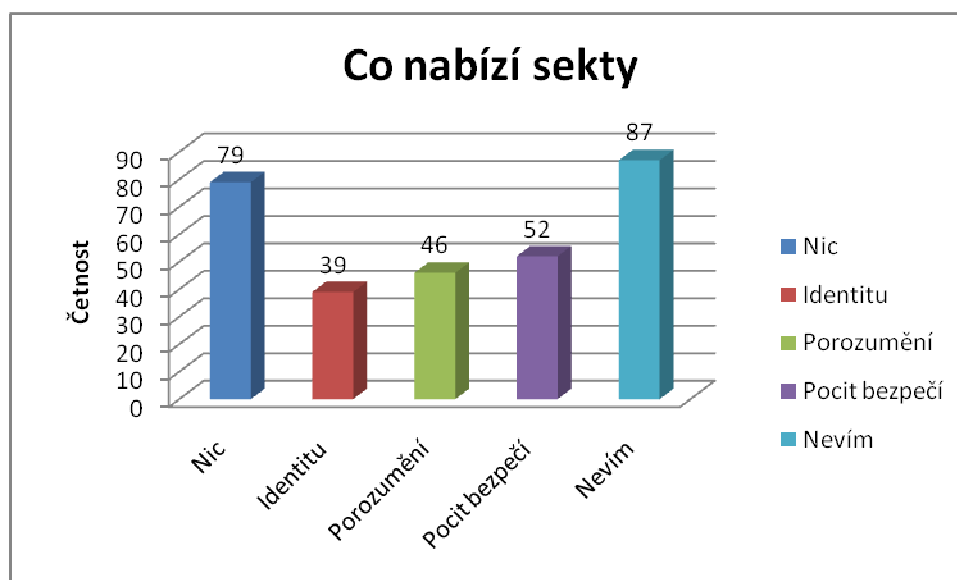
Otázka č. 23: Co mohou sekty nabídnout?

Tabulka č. 23 popisuje vyhodnocení otevřené otázky. Dotázaní mohli odpovídat na tuto položku bez omezení nebo volby odpovědí. Následnou kategorizací vzniklo pět skupin členěných podle volby odpovědí.

Tabulka 23. Co nabízí sekty

Odpověď	Četnost	%
Nic	79	26
Identitu	39	13
Porozumění	46	15
Pocit bezpečí	52	17
Nevím	87	29
Celkem	303	100

Výsledky v tabulce byly převedeny do grafické podoby ve sloupcovém grafu č. 23. Sloupce mají určité členění podle barev, výška pak určuje četnost.

Graf 23. Co nabízí sekty

Nejširší skupina respondentů neví, co mohou sekty nabídnout. Podle 26 % nemohou nabídnout vůbec nic. Je to spíše negativistický pohled. Pocit bezpečí si myslí 17 % dotázaných. V dnešní době je důležité mít pocit se cítit bezpečně, proto mu dávají takovou váhu. Porozumění 1 % a 13 % identitu dávají dotázaní na poslední místa.

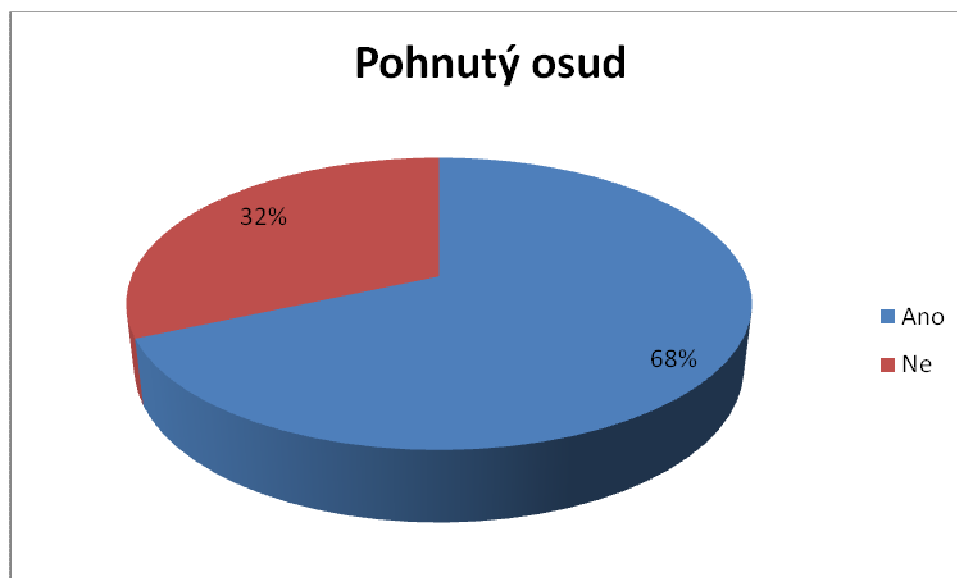
Otázka č. 24: Myslíte si, že lidé s pohnutým životním osudem jsou náchylnější pro vstup do sekt? Pokud ano, proč?

Následné výsledky této uzavřené otázky jsou numericky zapsány do tabulky č. 24. Pokud dotázaní odpověděli - ano, následovala otevřená odpověď.

Tabulka 24. Pohnutý osud

Odpověď	Četnost	%
Ano	207	68
Ne	96	32
Celkem	303	100

Grafické znázornění otázky je zakresleno ve výsečích. Odpověď - ano je značena barvou modrou. U odpovědi - ne je barva červená. Výsledek ukazuje poměr odpovědí v relativní četnosti. Vyhodnocení v grafu č. 24.

Graf 24. Pohnutý osud

Lidé, kteří prožili během svého života nějakou tragickou nebo stresující událost, např. úmrtí blízkého, vážná nemoc, těžký úraz, rozvod, špatné rodinné zázemí atd., jsou podle respondentů daleko více náchylnější pro vstup do sekt (náboženských hnutí). Jsou více emočně nevyrovnaní, což je dáno traumatickým prožitkem. Pokud odpověděli - ano, bylo možné rozsáhleji popsat odpověď.

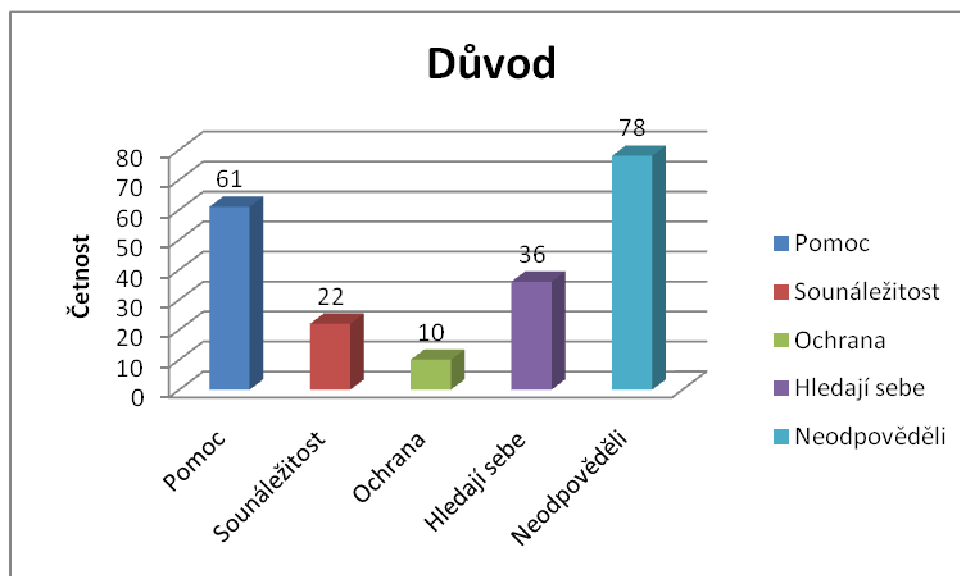
Otázka č. 24.1: Důvod proč?

Po odpovědi - ano následuje otázka proč? Výsledek byl vyhodnocen na základě třídění a kategorizace odpovědí. V tabulce č. 24.1 je pět kategorií. Je zde pomoc, sounáležitost, ochrana, hledají sebe a poslední kategorie byla respondentů bez odpovědi.

Tabulka 24.1. Důvod

Odpověď ANO	Četnost	%
Pomoc	61	29
Sounáležitost	22	11
Ochrana	10	5
Hledají sebe	36	17
Neodpověděli	78	38
Celkem	207	100

V sloupcovém grafu č. 24.1 jsou výsledky popsány a znázorněny graficky. Sloupce jsou označené barvami podle kategorie odpovědí. Výška sloupců určuje četnost odpovědí. Pomoc je označena barvou modrou. Sounáležitost má barvu červenou. Zelenou barvou je označena ochrana. Fialová barva označuje skupinu odpovědí, co hledají sebe a na konec respondenti, kteří neodpověděli, mají barvu bledě modrou.

Graf 24.1. Důvod

Hlavním důvodem proč lidé s pohnutým životním osudem vstupují do sekt je podle respondentů hledání Pomoci 29 %. Mají v sobě rozpor, hledají Samy sebe 17 %. Chtějí někam patřit, pocit Sounáležitosti 11 %. Hledají ochranu, myslí si 5 % dotázaných. Neodpovědělo 38 % respondentů, když odpověděli - ano.

6 POTVRZENÍ HYPOTÉZ

Hypotéza č. 1

Hypotéza, že lidé vnímají sekty (nové náboženské hnutí) negativně bez rozdílu pohlaví, byla zcela potvrzena.

Respondenti bez rozdílu pohlaví zda šlo o muže či ženu, označily možnost výběru za negativní. Zanedbatelná procenta odpověděli neutrálně, nikdo pozitivně. Společnost vnímá sekty v celkovém věkovém spektru za něco negativního.

Hypotéza č. 2

Hypotéza, že nejrozšířenější sektou (nové náboženské hnutí) v České republice jsou Svědkové Jehovovi, byla zcela potvrzena.

Dotázaní označili za nejčastější skupinu, se kterou přicházejí do styku Svědky Jehovovi. Respondenti je potkávají na ulicích, kde nabízejí letáčky a časopisy. Občané jsou také často Svědky Jehovovými navštěvováni ve svých domovech.

Hypotéza č. 3

Nebezpečnost sekt (nové náboženské hnutí) spočívá v manipulaci se svými členy, byla zcela potvrzena.

Z odpovědí respondentů je zřejmé, že největší nebezpečnost sekt spatřují v ovládnutí svých členů, kteří bezmezně naslouchají a plní rozkazy a přání vůdců sekt až fanaticky.

Hypotéza č. 4

Hypotéza, že pohnutý životní osud má vliv při rozhodování vstupu do sekty (nové náboženské hnutí), byla zcela potvrzena.

Respondenti předpokládali, že lidé v těžkých životních situacích citově strádají, mají potřeby sounáležitosti, hledají pomoc, ochranu, cítí se zranitelní. Tento psychický stav z nich dělá snadnější cíle.

6.1 Shrnutí výzkumu

Bakalářská práce zkoumala sociální vazby mezi lidmi a sektami (nové náboženské hnutí), vnímání jejich přítomnosti ve společnosti a vliv na jednotlivce. Pro výzkum byla zvolena metoda kvantitativního výzkumu. Pro sběr dat byla použita metoda dotazníku. Tištěné dokumenty byly rozdány osobně, zvláště každému dotázanému. Dotazník obsahoval jak

kontaktní položky, tak i demografické údaje, jako je pohlaví, věk, zázemí. Dále zde byly zařazeny kontrolní otázky, pro zpětnou kontrolu pravdivosti odpovědí respondentů na danou problematiku. Výzkumný vzorek byl zvolen prostým náhodným výběrem. Každý prvek měl stejnou šanci dostat se do zkoumaného vzorku. Výsledkem zkoumání bylo, zda se potvrdí předpoklad vytvořených hypotéz. Vyhodnocování a třídění výsledků bylo prováděno ručně a zpracováno do tabulek absolutních a relativních četností. Otevřené nestrukturované položky byly roztříděny pomocí kategorizace, podle obsahu odpovědí. Pro lepší orientaci byly výsledky zobrazeny i v grafickém provedení. Použity byly sloupcové a výšečové grafy. Konečné výsledky výzkumu potvrdily předpoklady formulovaných hypotéz, které byly zcela potvrzeny. Praktická část bakalářská práce odpověděla na to, jaké jsou názory společnosti a jednotlivců na vliv a vnímání fenoménu sekt (nové náboženské hnutí). Na základě zpracování praktické části bakalářské práce se lze domnívat, že její byl splněn.

ZÁVĚR

V bakalářské práci byla zpracována na téma: „Sociální aspekt sekt“. Popisuje, jak vnímá dnešní společnost otázku sekt a sektářství. V současnosti se každý člověk může střetnout s novým náboženským hnutím. V novinách, v televizi, na ulici, kde právě probíhá agitace s rozdáváním časopisů od Jehovistů či průvod Hare Krišna. Vše závisí na jedinci, ten sám rozhoduje o tom, jestli se nechá ovlivnit.

V teoretické části jsou nejdříve vysvětleny základní pojmy, jako církve nebo náboženská společnost, náboženství, sekta, kult a náboženský extremismus. Další kapitola je přednostně zaměřena na téma sekta. V podkapitolách je rozebírána historie, legislativa, primární znaky, rozdělení sekt a organizaci sekt. Dále je zaměřena na členy sekty a vůdce sekty, v neposlední řadě na nejznámější sekty v České republice. Na základě zpracování teoretické části bakalářské práce lze konstatovat, že cíl stanovený pro teoretickou část byl splněn.

V praktické části bylo nutné hlouběji zmapovat vnímání společnosti a jednotlivců, fenomén náboženských hnutí a sekt. Tato problematika je čím dál víc aktuálnější, lidé v dnešní uspěchané době hledají pocit spokojenosti, štěstí a naplnění. Sekty a nové náboženské hnutí jim tyto potřeby nabízí jen domněle. Výzkum potvrdil, že sekty jsou vnímány stále negativně. Všechny vlivy, které na člověka působí, nezasahují jen jeho stav vědomí, ale i jeho vnitřní nevědomé pocity. Ty ho však mohou podle charakteru osobnosti ovlivňovat pozitivně či negativně a mohou se projevit i v delším časovém úseku. Jestliže se člověk rozhodne pro opravdové hledání životních hodnot, neměl by zapomínat na určité nebezpečí, které představují tzv. falešní proroci, různé sekty a kulty či obyčejní šarlatáni a podvodníci. V tomto směru by se měl člověk naučit rozlišovat opravdové hodnoty od domnělých.

Skutečné životní hodnoty nelze koupit za sebevětší sumy peněz a nelze je získat cestou tajemných obřadů. Má - li být svět lepší a kvalitnější, míra jeho změny spočívá na každém jednotlivci, na jeho životní orientaci, způsobu myšlení, žebříčku hodnot, které respektuje. Pokud se lidé zaměří na zkvalitnění sebe sama, udělají zároveň mnoho pro zlepšení celé společnosti. Pro orientaci lze uvést, že skutečná cesta neobchází oblast morálních hodnot a charakterových vlastností a nenabízí snadný a rychlý postup. Pokud si lidé budou sebe navzájem vážit a naslouchat si, vytvoří mezi sebou pevné sociální vazby, budou mít sekty a náboženské hnutí daleko těžší pozici ve společnosti. Zamysleme se sami nad sebou

a zkusme vyskočit z rozjetého vlaku, kterým je symbolicky společnost, která nás tlačí jako dav jedním směrem. Odpoutejme se od pragmatického stylu života a zaměřme se na vnímání pocitů a potřeb jiných.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] ABGRALL, J. M. *Mechanismus sekt.* Praha: Univerzita Karlova, 2000. ISBN 80-7184-774-7.
- [2] BARRETT, D. V. *Sekty, kultury, alternativní náboženství.* Praha: Ivo Železný, 1998. ISBN 80-240-0066-0.
- [3] BEDRNOVÁ, E., NOVÝ I. *Moc, vliv, autorita.* Praha: Management Press, 2001. ISBN 80-726-1053-8.
- [4] BÜCHNEROVÁ, B. *Co máme vědět o sektách.* Praha: Amulet, 1999. ISBN 80-86299-02-03.
- [5] ENROTH, R. *Průvodce sektami a novými náboženstvími.* Praha: EELAC, 1994. ISBN 80-85495-5.
- [6] HORAL, Z. *Nepovolené sekty.* Brno: Krajské kulturní středisko, 1986. ISBN 371404986.
- [7] CHMELÍK, J. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty.* Praha: Linde, 2001. ISBN 80-7201-265-7.
- [8] CHRÁSKA, M. *Metody pedagogického výzkumu.* Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1369-4.
- [9] MÜLPACHR, P. *Sociální patologie.* Brno: Masarykova univerzita, 2001. ISBN 80-210-2511-5.
- [10] NEŠPOR, Z., LUŽNÝ D. *Sociologie náboženství.* Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-251-5.
- [11] PARTRIDGE, CH. *Encyklopedie nových náboženství.* Praha: Euromedia Group, 2006. ISBN 80-242-1605-1.
- [12] PORTERFIELDOVÁ, K. M. *O sektách.* Praha: NLN, 1997. ISBN 80-7106-233-2.
- [13] ŠTAMPACH, I. O. *Přehled religionistiky.* Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-384-0.
- [14] TYCHO, A. P. *Tak mnoho cest.* Olomouc: Spolek moravských nakladatelů, 2001. ISBN 80-238-7253-2.
- [15] VOJTÍŠEK, Z. *Nová náboženská hnutí a jak jim porozumět.* Praha: Beta Books, 2007. ISBN 978-80-86851-64-8.

[16] VOJTÍŠEK, Z. *Nová náboženská hnutí a kolektivní násilí*. Brno: L. Marek, 2009. ISBN 978-80-87127-21-6.

[17] VOJTÍŠEK, Z. *Encyklopedie náboženských směrů v České republice*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-798-1.

[18] WIEBEUS H. O. *Sekty a lovci duší*. Plzeň: NAVA, 2006. ISBN 80-7211-224-4.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Atd. A tak dále

ČR Česká republika

ISKCON Mezinárodní společnost pro krišnovské uvědomění.

Např. Například

SEZNAM OBRÁZKŮ

Graf 1. Pohlaví respondentů	42
Graf 2. Věk respondentů	43
Graf 3. Vzdělání respondentů	44
Graf 4. Zaměstnání respondentu	45
Graf 5. Stav	46
Graf 6. Zázemí respondentů.....	47
Graf 7. Zájmy respondentů	49
Graf 8. Vyznání respondentů	50
Graf 9. Slovo sekta.....	51
Graf 10. Pojem sekta.....	52
Graf 11. Vyvolaný pocit u respondentů.....	53
Graf 12. Získávání informací.....	54
Graf 13. Kontakt	55
Graf 14. Setkání se členem sekty	57
Graf 15. Nejrozšířenější sekta.....	60
Graf 16. Znalost sekt.....	61
Graf 17. Nebezpečnost sekt	63
Graf 18. Znáte členy sekty	66
Graf 19. Vstup do sekty	67
Graf 20. Jste člen sekty	68
Graf 21. Zakázat sekty	69
Graf 22. Příčina vstupu do sekty.....	70
Graf 23. Co nabízí sekty	71
Graf 24. Pohnutý osud	72

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1. Pohlaví respondentů.....	41
Tabulka 2. Věk respondentů	43
Tabulka 3. Vzdělání respondentů	44
Tabulka 4. Zaměstnání respondentů	45
Tabulka 5. Stav	46
Tabulka 6. Zázemí respondentů.....	47
Tabulka 7. Zájmy	48
Tabulka 8. Vyznání respondentů	49
Tabulka 9. Slovo sekta.....	50
Tabulka 10. Pojem sekta.....	51
Tabulka 11. Vyvolaný pocit u respondentů	53
Tabulka 12. Získávání informací	54
Tabulka 13. Kontakt	55
Tabulka 14. Setkání se členem sekty	57
Tabulka 15. Nejrozšířenější sekta.....	59
Tabulka 16. Znalost sekt	60
Tabulka 17. Nebezpečí sekt	63
Tabulka 18. Znáte členy sekty	65
Tabulka 19. Vstup do sekty	66
Tabulka 20. Jste člen sekty	67
Tabulka 21. Zakázat sekty	68
Tabulka 22. Příčina vstupu do sekty	70
Tabulka 23. Co nabízí sekty	71
Tabulka 24. Pohnutý osud	72

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1

Dotazník

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

SOCIÁLNÍ ASPEKT SEKT

Dobrý den,

*prosím o vyplnění dotazníku určeného pro sběr dat k bakalářské práci na téma: **Sociální aspekt sekt**. Dotazník je anonymní, nasbíraná data budou použity a publikovány výhradně v bakalářské práci.*

Prosím o uvádění jen pravdivých údajů.

Děkuji. Robert Dobízl (student UTB – FHS Zlín

email: robert.dobizl@t-email.cz

Dotazník:

1. *Vaše Pohlaví?*

Muž

Žena

2. *Do jaké věkové skupiny patříte?*

15 - 20 let

21 – 26 let

27 – 32 let

33 – 38 let

39 – 44 let

45 – 50 let

51 – 56 let

57 – 62 let

63 – 68 let

69 – více

3. *Ukončené vzdělání?*

ZŠ

Vyučen/a

SŠ

VOŠ

VŠ

4. *Vaše zaměstnání?*

Student

Zaměstnanec

Podnikatel

Nezaměstnaný

5. *Váš stav?*

Svobodný/á

Ženatý/vdaná

Rozvedený/á

Vdovec/vdova

6. *Jaké je Vaše rodinné zázemí?*

Úplná rodina

Rozvedená

Jeden rodič

Náhradní rodina

Nechci odpovídat

7. *Jaké máte osobní zájmy? (sport, turistika, četba, studium, atd.)*

.....
.....

8. *Jakého jste vyznání?*

Ateista

Věřící

Vlastní víra

Nevím

9. *Slyšeli jste někdy slovo sekta?*

Ano

Ne

10. *Jak chápete pojem sekta?*

.....
.....
.....

11. *Jaké pocity ve Vás slovo sekta vyvolává?*

Pozitivní

Negativní

Neutrální

12. Z jakých zdrojů se nejčastěji dozvídáte informace o sektách?

TV

Internet

Literatura

Jinak

.....
.....

13. Byli jste někdy někým ze sekty (náboženského hnutí) kontaktováni? Pokud ano jak?

Ano.....
.....

Ne

14. Setkali jste se někdy s nějakým členem sekty, jaké?

.....
.....

15. Která je podle Vás nejrozšířenější sekta u nás?

.....
.....

16. Znáte nějaké sekty, jaké?

.....
.....

17. Jsou podle Vás sekty nebezpečné? Pokud ano, čím?

Ano.....
.....

Ne

Nevím

18. Znáte někoho kdo byl nebo stále je členem sekty?

Ano

Ne

Nevím

19. *Stali byste se někdy členem sekty? Pokud ano, proč?*

Ano.....
.....

Ne
Nevím

20. *Jste vy sám členem nějaké sekty? Pokud ano, jaké?*

Ano.....
.....

Ne

21. *Jste pro, aby se nebezpečné sekty zakázaly?*

Ano
Ne
Nevím

22. *Proč podle Vás vstupují lidé do sekt?*

.....
.....
.....
.....

23. *Co mohou sekty nabídnout?*

.....
.....
.....
.....

24. *Myslíte si, že lidé s pohnutým životním osudem jsou náchylnější pro vstup do sekt?
Pokud ano, proč?*

Ano.....
.....

Ne